

REVISTA VÂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENE-
RALE A VÂNĂTORILOR DIN ROMANIA

Recunoscută persoană morală prin legea din 1 Maiu 1923

SEDIUL „UNIUNEI”

PIAȚA C. A. ROSETTI, 7 / BUCUREȘTI

UNIUNEA GENERALĂ A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

RECUNOSCUTĂ PERSOANĂ MORALĂ PRIN LEGEA DIN 1 MAIU 1923
SUB INALTA PROTECȚIE A M. S. REGEIUI

Sediul: PIAȚA C. A. ROSETTI, 7—BUCUREȘTI

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Inalți Președinți de onoare:

M. S. REGELE GEORGE AL GRECIEI, A. S. R. PRINCIPELE NICOLAE

Președinți de Onoare:

MIHAIL SUTZU și DINU R. GOLESCU

Președinte:

ANTONIU MOCSONYI

Vice - Președinți:

NICOLAE RACOTTA și D-r GH. NEDICI

Secretar-General:

C. G. ALEXIANU

Membrii - Consilieri:

D-r I. ANDRONESCU, I. ANGELESCU, PETRE BALACIU, Marchizul de BELLOY, Principele GEORGE VAL. BIBESCU, Prof. Dr. E. BOTEZAT, DINU I. C. BRĂȚIANU, D-r I. BEJAN, Principele JEAN CALLIMACHI, GR. P. CARP, D-r I. E. COSTINESCU, Prof. D-r ERNEST JUVARA, G. LAKEMAN-ECONOMU, D-r C. LEONTE, Prof. DIONISIE LINȚIA (pentru Banat), COLONEL A. MICU H. CAV. DE MIKULI (pentru Bucovina), GENERAL G. G. MANU, N. MANTU, Prof. D-r N. MEȚIANU, Dr. VALER NEGRILĂ (pentru Ardeal) DIMITRIE I. NICULESCU, C. OPRAN, GEORGE A. PLAGINO, Dr. I. PHILIPOVICZ, GEORGE SCHINA, Maior R. SCHNEIDER-SNYDER, D-r L. SKUPIEWSKI, Dr. O. STOICHIȚĂ, VASILE ȘTEFAN, Prof. D-r G. SLAVU, Prof. D-r G. UDRISCHI

Censori:

S. BODNĂRESCU, N. KALERGI, M. FLECHTENMACHER, GH. GEORGESCU, A. STĂNESCU

Scopurile U. G. V. R. cuprinzând interesele tuturor vânătorilor din întreaga țară, toate Societățile de Vânătoare se pot grupă în jurul ei.

CONTRIBUȚII :

Membrii plătesc o cotizație anuală de Lei 300, în care este cuprins și abonamentul obligator la «REVISTA VÂNĂTORILOR».

Societățile: plătesc o taxă fixă de afiliere de Lei 10 de fiecare membru până la 100, iar dela 100 înainte numai Lei 5. Ele plătesc un abonament obligatoriu la «REVISTA VÂNĂTORILOR» de 400 Lei anual și o cotizație anuală de 20 de Lei de fiecare membru.

Abonamentul la «REVISTA VÂNĂTORILOR» este obligatoriu pentru toți membrii «UNIUNEI».

Statutele U. G. V. R. se trimit la cerere contra 20 Lei în mărci poștale

Correspondența fără mărci pentru răspuns și cererile pentru interveniri la autorități, neîntovărășite de timbrele legale, rămân fără răspuns.

Orele de biuro la Uniune: În toate zilele de lucru dela 9—1 și 3—7

SEDIUL: PIAȚA C. A. ROSETTI No. 7 — BUCUREȘTI

A R M E L E F. J A E G E R & Co.

Sunt neîntrecute ca tir și
soliditate, putând rivaliza
în privința aceasta cu cele
mai scumpe arme engleze

Toate armele fabricate de
această casă pentru membrii
„UNIUNEI“ sunt cea mai eloc-
ventă reclamă, obținând fără ex-
cepție predicătele „excepțional“
și „superior“ la standurile oficiale
de încercare din străinătate.

S P E C I A L I T Ă Ţ I :

Zăvoarele „Simson-Jaeger“ și „Vertical-Block“ care rezistă celor mai for-
midabile presiuni * Armarea separată de glonț, patent Jaeger, pentru
drillinguri * Ejectorul infailibil sistem Jaeger * Viza patent Jaeger, etc.

Ultimul catalog ilustrat și cu prețuri se
trimite membrilor „UNIUNEI“ franco
la cerere, adresată la sediul nostru.

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

CAROL RISKE & Co.

ARME, MUNIȚIUNI ȘI ARTICOLE DE VÂNĂTOARE
ARTICOLE DE PESCUIT ȘI SPORT
ATELIER DE REPARAȚIUNI ȘI IMPAERE

Cea mai mare și mai bine asortată centrală în acest gen din Țară
Strada Edgar Quinet, No. 6. — BUCUREȘTI — Strada Edgar Quinet, No. 6.

ARME, MUNIȚIUNI ȘI ARTICOLE DE VÂNĂTOARE

Reprezentanți pentru România ai importanțelor fabrici de arme *Gustav Bittner* (Cehoslovacia), *Lepage* (Belgia), *Lajot & Co.*, (Belgia) și *Ant. Masereel* (Belgia). Arme dela cea mai fină execuție și până la cea mai simplă și ieftină. Se primesc orice comenzi de arme, către orice fabrică, putând da sfaturi la nevoie și însărcinându-ne cu toate formalitățile de aducere.

REVOLVERE, PISTOALE, MUNIȚIUNI DE ORICE FEL

Reprezentanți ai fabricii de pulbere și cartușe „*Hasloch*” din Germania, ale căror produse se bucură de o reputație mondială, fiind concurențele renumitelor cartușe „*Rottweil-Waidmannsheil*”. Cu cartușul „*Hasloch*” (marca „*Jagdkönig*”) s’au câștigat nenumărate premii la concursurile internaționale de porumbei, iar anul acesta s’a luat *marele premiu al Austriei* precum și un alt premiu întâi, la concursul din prima zi de Florii ținut la Viena. Reprezentanți pentru România a renumitelor fabricate „*Sellier & Bellot*”. — *Alice, tuburi, bure, capse, articole de vânatoare de orice fel, mașini de sertizat și de scos și pus capse, vergele de armă, petii de șters, instrumente de chemat vânatul, jambiere și moletiere și thermose, etc., etc.*, într’un cuvânt tot de ceea ce vânatul are nevoie. *Uleiuri de arme: Nitroperdenol și Nitrolinol. Articole de pielărie, ca genți și tocuri de armă, cartușiere, bice, sgarzi, lesse, etc.* Primim orice comandă de această branșă, copiând după modele din străinătate.

ATELIER DE ARMURĂRIE

Execuțăm rapid orice reparațiuni de armurărie, posedând atelier propriu instalat chiar în local, sub conducerea maestrului-armurier Ion Tiron. Primim reparațiuni și din provincie, cari se pot expedia contra ramburs.

NATURALIZARE (IMPĂERE)

Efectuăm orice naturalizare de păsări și mamifere, confecționăm covoare din piei de animale inclusiv argăsirea, cu sau fără capul naturalizat. Expoziție permanentă de păsări și animale naturalizate, de colecțiuni de insecte, pentru școli etc.—Execuțăm orice comandă.

BIROU DE VÂNĂTOARE

Câini cu pedigree, introducem din străinătate de orice rasă și vârstă, dresați și nedresați, având legături cu crescătorii străine. La cerere putem face ofertă.

Consignație, primim *arme* de ocazie și orice *articole de vânatoare*, mijlocind și vânzarea de *câini* din Țară de toate vârstele, cu și fără pedigree, dresați și nedresați. *Vânat viu*, de orice specie precum și ouă, înlesnim vânzarea și procurarea pentru repopularea teritoriilor de vânatoare, sau pentru regenerarea sângelui. La nevoie, putem aduce și dela casele din străinătate. Deasemenea mijlocim vânzarea de bufnite mari (*Strix bubo maximus*), pentru vânătoreala la păsări răpitoare. *Mijlocim* procurarea de vulpi argintii și de Alaska, dela crescătorii din Germania.

Cumpărăm tot felul de piei de animale, dela urs și până la iepure, precum și coarne de cerbi și de căprioare, lepădate sau cu os frontal. *Cumpărăm bufnite și alte păsări și animale, vii sau împușcate.*

ARTICOLE DE PESCUIT

Secțiune specială bine prevăzută cu unelte pentru pescuțul sportiv și practic.

ARTICOLE DE SPORT

Rezumitele bărci demontabile și portative „*Klepper*” de cauciuc, ideale pentru vânătoreala de baltă. Asortiment bogat cu articole de sport de orice fel, ca *rachete și mingi de tennis, mingi de foot-ball, echipamente pentru sportul de iarnă, etc.*

REVÂNZĂTORILOR ACORDĂM RABAT. *Primim orice comenzi din provincie, expediind toate*
: : : : : *mărfurile contra ramburs. : : : : :*

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

WILHELM SCHERG & Co.

FABRICILE DE POSTAV, ȚESĂTURI DE MODE ȘI TRICOTAGE DIN BRAȘOV

PRODUSE DE PRIMA CALITATE IN

STOFE DE MODE

PENTRU BĂRBAȚI ȘI DAME

POSTAVURI DE UNIFORME

OFIȚERI ȘI SPORTURI

POSTAVURI FINE ȘI DE COMERȚ
CUVERTURI ȘI PĂTURI

FONDAT IN ANUL 1823

B R A Ș O V

TELEFON No. 14, 706

Fabrica: STRADA FABRICEI No. 2 * Magazia: PIAȚA LIBERTĂȚEI

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

ATLAS-PETROL

SOCIÉTÉ EN NOM COLECTIF POUR LE COMMERCE ET L'INDUSTRIE DU PÉTROLE

EXPORTE EN TANGS ET EN CITERNES:

B E N Z I N E

D'AVIATION, LÉGÈRE MOYENNE
ET LOURDE, WHITE-SPIRIT,
GAZ-OIL, PÉTROLE LAMPANT

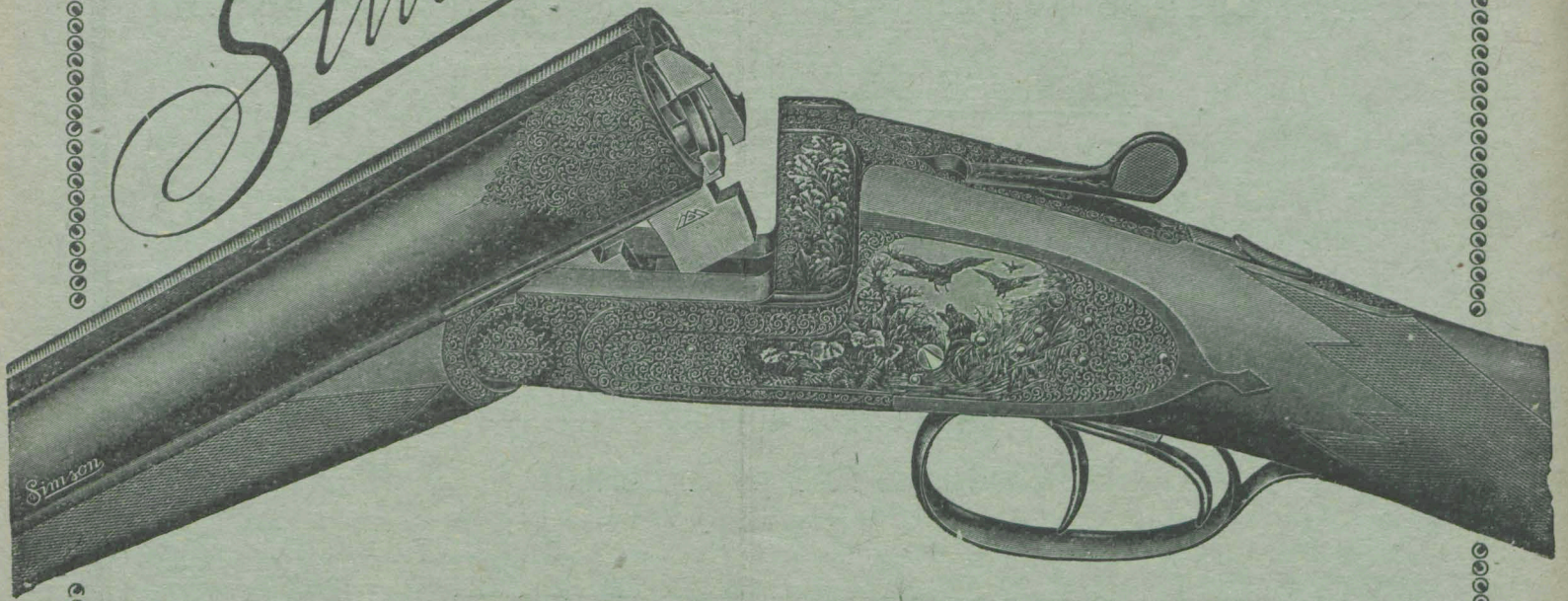
HUILES MINÉRALES DISTILLÉES ET
RAFFINÉES, DE TOUTE VISCOSITÉ

RUE REGALĂ, 21. TÉL.: 26/53 et 14/90 BUCAREST ADR. TÉLÉGR.: «ATLASPETROLE»
AGENCES: PLOEȘTI * CONSTANTZA * GIURGIU

Simson

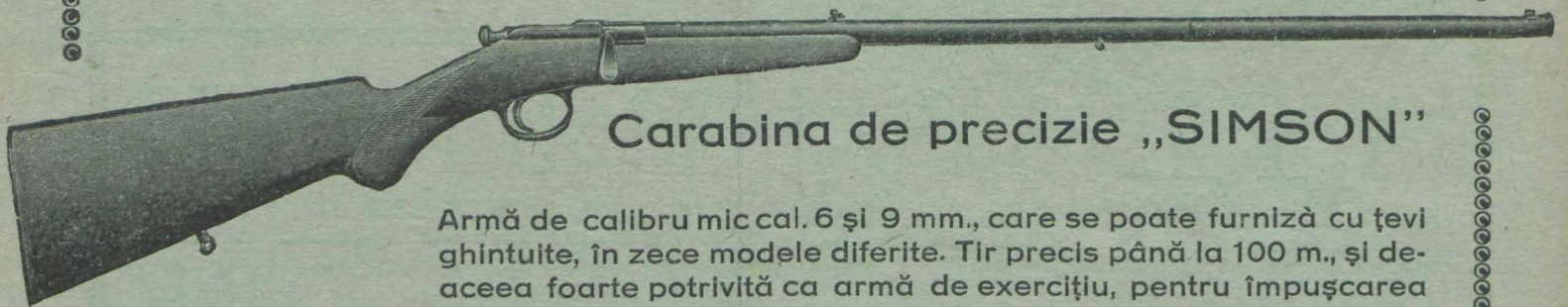
Marca Fabricii

ARMELE SALE CU ALICE, DRILLINGURI,
ARME PENTRU TIR DE PORUMBEI,
ARME CU DOUA ȚEVI, SISTEM BOCK,

Sunt fabricate renumite,
de cea mai mare precizie
și cu un tir neîntrecut.

Armele pentru tir de porumbei „SIMSON” sunt purtate de către mulți trăgători internaționali de profesie renumiți, și succese de primul rang se obțin mereu cu ele.

Carabina de precizie „SIMSON”

Armă de calibru mic cal. 6 și 9 mm., care se poate furniza cu țevi ghintuite, în zece modele diferite. Tir precis până la 100 m., și de aceea foarte potrivită ca armă de exercițiu, pentru împușcarea răpitoarelor mici, cu blană, pentru împușcarea de ciori, de păsări aquatice, etc.

Revolverul automat „SIMSON”

CALIBRU 6.35

Formă plată, având cel mai mic număr imaginabil de piese componente, cari se pot demonta ușor, fără instrumente speciale. Precizie balistică mare, funcționare absolut sigură.

Fabricile de arme **SIMSON & Co. Suhl** (Germania)

Armele „SIMSON” se procură prin „UNIUNEA GENERALĂ A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA”

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

Prin

Tânărul are furmi în ascănt și în te dal,
 Ce să cruce și să aiba 'n creația sa vânatul;
 Căci, făcând o zămătoare precum te în lege sfatul,
 Prinmăi-ronu Creatorul prin făptura cu a creat.

IN MEMORIA MARELUI NOSTRU PROTECTOR

Când dintr'un unghiu la altul al Țării a alergat grozava veste despre săvârșirea din viață a Regelui, întreg poporul român s'a prosternat zdrobit la picioarele Mortului atât de iubit, iar acei dintre noi, în pieptul cărora palpită și o inimă de vânător, am simțit cum mâna grea a soartei ne-a lovit de două ori, deopotrivă de crunt, răpindu-ne cu Regele Ferdinand I în acelaș timp și pe Marele nostru Protector. Imensitatea acestei pierderi pentru întreaga suflare vânătorească din România-Mare, nu poate fi încă destul de înțeleasă, decât de cei inițiați, de cei cari în lupta lor surdă, dar zilnică pentru un viitor vânătorec în această țară, tot mai bun, tot mai mare, au simțit fără încetare și în toate clipele grele, scutul invizibil, dar puternic și hotărîtor, al Marelui Dispărut.

Încă de la primii ei pași, «Uniunea» și-a ridicat privirile pline de nădejde către Regele Ferdinand, rugându-L să binevoiască a-i acorda Înaltul Său sprijin. A fost aceasta din partea noastră mai mult decât un simțimânt de respect și înalt devotament față de Șeful Statului, a fost îndeplinirea unei nevoi imperioase de a da «Uniunii» în desfășurarea activității ei, un sprijin hotărîtor față de oficialitatea încă insuficient de pregătită întru priceperea nevoilor noastre, iar vânătorimii române îi dam în persoana Șefului ei Suprem, întruchiparea ideală a «vânătorului corect».

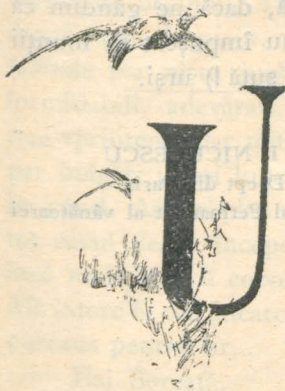
Cine ar fi putut servi într'adevăr ca pildă mai luminoasă vânătorilor din România cea nouă, decât Marele Voivod dispărut! Moștenitor al unei culturi vânătorești de mai multe ori seculare, defunctul Rege nu putea concepe vânătoreea, decât exercitată după normele pe care cei mai mulți dintre noi ne căsnim și astăzi încă să le pricepem. Puține neamuri se pot fălă de a fi avut vreodată în fruntea Statului lor un cap încoronat de o atât de înaltă valoare vânătorească! Fiind vânător născut, iar nu făcut, mare ocrotitor, profund cunoscător și iubitor al vânatului și în plus un naturalist în fața competenței căruia mulți savanți s'ar fi putut ascunde, neuitatul nostru Rege a urmărit îndeajuns toată activitatea noastră vânătorească și nu a lăsat să-I scape absolut nimic neobservat din tot ce s'a legiferat, din tot ce s'a lucrat pe acest tărâm, de la Răsboiu încoace. Cei cari aveau răspunderea acestor acte și măsuri, o știau prea bine și se comportau în consecință. Aceasta este dealtfel, în parte, și explicația progreselor imense realizate într'un timp relativ scurt, de tânăra noastră organizație vânătorească din România, a cărei reputație a trecut de mult hotarele. Dar cu o dragoste deosebită a urmărit în veci neuitatul nostru Înalt Protector, progresele «Uniunii», de care se informă discret, dar semnificativ, și de câte ori se prezentă ocazia, pe lângă înalții demnitari din anturajul Său, despre care știa că vin mai des în contact cu noi, exercitând astfel în mod indirect asupra trebilor «Uniunii» un binefăcător control părintesc, care ne-a fost un continuu imbold la muncă și în acelaș timp o largă recompensă!

Astăzi când steaua care ne-a călăuzit apune, când ne părăsește părintele blând și înțelept ce a fost Marele Vânător Ferdinand I pentru toată suflarea vânătorească din România-Mare, ne plecăm smeriți capetele în fața crudului verdict al soartei, și în durerea noastră fără de margini, ne legăm în mod solemn, ca învățămintele de înaltă simțire vânătorească pe care le-a așternut cu mâna Lui proprie pe portretul dăruit «Uniunii», să ne rămână în veci săpate în suflet și să devie crezul de vânător corect, al nostru și al generațiilor viitoare!

C. G. Alexianu

Secretar general al „Uniunii“

INDRĂZNEALĂ SAU INCONȘTIENȚĂ?

UNA din consecințele cele mai supărătoare ale marelui războiu a fost și curentul materialist exagerat, care a determinat o accentuată slăbire a simțului moral. Acest curent n'a întârziat a se manifesta până și în domeniul vânătoarei. În dorul de a se îmbogăți, de a descoperi un traiu cât mai confortabil, repede și fără muncă creatoare, fiecare caută să speculeze ce are la îndemână, fără a se gândi la urmări.

Astfel au apărut *vânătorii de profesie*, nu cei cari își pun serviciile în paza și ocrotirea vânatului, ci cei cari împotriva dispozițiilor legii, a bunului simț și a demnității personale, caută să speculeze nobilul sport, transformându-l într'o întreprindere aducătoare de beneficii.

N'avem nimic de zis, împotriva proprietarului sau chiar a arendașului de terenuri de vânătoare care, străduindu-se în crearea și organizarea unei crescătorii de vânat ușor reproductibil prin îngrijirea sa, caută să vândă din prisosul acestui vânat, pentru a-și acoperi în parte cheltuelile făcute. Este un procedeu care se practică în toate țările, permis de lege și de contractele de arendare.

Cazul d-lui inginer silvic Comșia din Sibiu întrece însă tot ce și-ar fi putut cineva închipui mai detestabil din partea unui vânat, cu o pretinsă cultură aleasă și cu presupusă dragoste de mândrele păduri ale țării noastre și de vânatul fără de care pădurea-i moartă.

Acest domn, arendând diferite terenuri cu vânat nobil, pentru care nu are nici o altă grijă, decât aceea de a-și alege paznici care să-l descopere și să-i afle trecătorile și țiiitorile, l-a pus la mezat, deși nu-i al lui, fiindcă n'a făcut nimic pentru creșterea și înmulțirea lui. Și cui, credeți? Străinilor cari, din cauza pasiunii pentru acest fel de vânat și a rarității sau inexistenței lui în cea mai mare parte a țărilor din Europa, oferă sume mari de bani.

D-l inginer silvic Comșia, prin ajutorul unor acoliți cari, dacă în țara noastră ar exista sancțiuni aplicate, ar fi trebuit de mult să-și târască zilele în fundul ocnelor, a făcut să se publice în toată Germania, prin diferite reviste de vânătoare că *vinde*: urși și cerbi cu 1500 mărci (60.000 lei) bucata; capre negre cu 300 mărci (12.000 lei) bucata; râși, etc. Și a vândut, numai în cursul anului trecut cam zece urși, ca să nu vorbim de celălalt vânat, creindu-și astfel un venit de circa o jumătate de milion pe an.

Nemții plătesc gras, fiindcă d-l Comșia le oferă împușcarea ursului în mod sigur și fără nici un risc: la hoit, tragere din observator, cu lanternă electrică adaptată la țeava armei și alte perfecționări de vânătoare cavalierească.

În fața acestor practice, te întrebă dacă în adevăr ai deaface cu niște cazuri de nemai pomenită îndrăzneală,

sau de inconștiență crasă. Oamenii aceștia, — căci din nenorocire d-l Comșia nu e singurul vânat de profesie în țara noastră, — nu-și dau seama că, printre acești străini, dintre cari unii sunt de perfectă bună credință și cu sufletul curat, pot să se afle și diverși spioni cari recurg la acest mijloc, pentru a-și putea atinge scopurile riscatei lor meserii? Nu se gândesc oamenii aceștia, că ursul care constituie podoaba cea mai măreață a munților noștri, fiind pus la mezat în felul acesta, prigonit prin urmare în continuu și împușcat în mod sigur de cei cari nu-l mai află în țara lor, va dispărea repede și dela noi? Unde am ajunge, dacă toți deținătorii de vânat nobil ar face ca d-l Comșia?

Noroc însă că industria d-lui inginer silvic Comșia a căzut în mâinile Consiliului Permanent al vânătoarei care, față de gravitatea constatărilor făcute, s'a grăbit a da următoarea decizie aprobată și de d-l ministru al Domeniilor:

«Pentru considerațiunile de mai sus, bazate pe actele doveditoare și aflate aci în copii

CONSILIUL

Hotărăște:

«1. Direcțiunea Vânătoarei să facă acțiune în rezilierea a tuturor teritoriilor ce eventual ar fi arendate d-lui Comșia, fie dela Stat, fie dela comune sau composesorate, dându-se ordine d-lor inspectori de vânătoare în circumscripția cărora se află teritoriile, cerând Ministerul și daune în valoare egală cu sumele percepute în mod abuziv de arendași din vânzarea dreptului de a împușca, adică circa de 500.000 lei, după cum mărturisește în seris.

«2. Să se retragă permisul de vânătoare și de port armă d-lui inginer A. Comșia și să se ordone Prefecturii respective, ca pe viitor să nu se mai libereze sub nici un cuvânt asemenea permise acestui domn pentru a-i lua posibilitatea ocolirii sancțiunii dela punctul 1, arendând teritoriul prin persoane interpușe sau fictive.

«3. Să se dea cea mai largă publicitate acestor măsuri luate de Minister, spre a servi de exemplu ca avertisment.

«4. Să se dea o decizie ministerială permanentă și motivată pe cele de mai sus prin care vânătoarea urșilor — decimați în mod îngrozitor — să rămână interzisă și să nu se permită vânătoarea lor, decât numai cu autorizația specială și nominală dată de Direcția Vânătoarei cu avizul consiliului permanent, dată dela caz la caz, ținându-se seamă și de garanția morală ce oferă solicitatorul.

«5. În ce privește luarea în antreprinză a teritoriilor de vânătoare și a vânatului din partea intermediarilor străini, ca ofițeri de rezervă Maiorul Otto Ludwig din Breslau, cu ajutorul și complicitatea arendașilor lipsiți de scrupul și patriotism ca d-l inginer A. Comșia».

CONSILIUL

«Este de părere ca Ministerul să facă intervențiile necesare pe lângă siguranța generală a Statului, pentru a împiedecă intrarea în țară și mai ales vizitarea munților noștri acestui domn Maior Ludwig.

«Deasemenea se cere ca Direcțiunea Vânătoarei să facă cunoscut în mod oficial forurilor competente din Germania, publicând și în câteva reviste de specialitate în care au apărut inserțiunile d-lui Maior Ludwig, că vânatul și teritoriile din Țara Românească nu sunt de vânzare. Aceste tentative trebuind

a fi privite ca un abuz și pedepsite de lege, pentru a fi încunoștințați vânătorii corecți și de bună credință din străinătate.
«Dată în ședința dela 7 Iunie 1927».

(ss) Dr. N. Meșianu, N. Racottă, Dr. Gh. Nedici, V. V. Ștefan.
D. I. Niculescu, G-I Gârleşteanu, N. Săulescu, Ant. Mocsonyi,
S. Comârzan, M. Pherekyde.

Desigur că nu va scăpa nimănui considerabila importanță a acestei deciziuni, menită să împiedece di-

strugerea ursului din țara noastră, dacă ne gândim că numai în cursul anului trecut s'au împușcat în munții noștri peste 100 (citiți bine: una sută!) urși.

DIMITRIE I. NICULESCU

Doctor în Drept din Paris

Membru în Consiliul Permanent al vânătoarei

LA DROPII

de Maior C. Roșeti-Bălănescu

DROPIILE... Din locul unde mă găsesc, roată largă în jur peste stepa basarabeană le știu, cred, toate cârdurile la rând, chiar dacă-mi ies din terenul de vânătoare. Nu ești, nu-i așa, paznic public peste întreaga țară ca să nu mai vezi dincolo de lungul nasului. Roată largă în jur le știu la rând pe toate — și cele dinspre K... și cele dintre C... și C... și cele dela B... și cele dinspre A..., și cele dela H... Și cele dela H... — adică cele cari erau încă astă toamnă... Le vedeam cu drag crescându-le an de an rândurile. Dar astă primăvară, cu toate cercetările, n'a mai fost găsită decât *una*. Au fost 3 zile de poleiu peste iarnă... Auzisem vag că au plecat atunci careva la dropii — dar n'am lămurit nimic. Am mai auzit că oamenii din V... au ieșit tot atunci, haită pacătoasă și tâmpită, cu ciomegele după dropiile osândite de vreme. Dar iar n'am dibuit nimic. Lupii și corbii nu se mănâncă între ei. Trebuie totuș să cred că adevărat a fost, din moment ce nu mai sunt. Fără îndoială că minunatele pasări au fost ciomăgite de tâlharii cari s'au bucurat de poleiul de atunci — și într'o zi a fost nimicită minunata solie a lui Dumnezeu trimisă în pustiul de aci — distrus un contingent frumos. Nemernici și ticăloși. Nu pun patimă egoistă când îi înjur așa deschis — cârdul eră în afară de terenul meu de vânătoare — dar îți radea inima văzându-le cum sporesc. Acum numai sunt. Să nu-i înjuri? Ba să-i și bați. Va rade însă bine, cine va rade la urmă...

Afară de acest cârd însă, mi-am regăsit celelalte intacte sau sporite. Și într'o zi, ca un crunt Han tătareșc din cei ce au cutreerat pe vremuri acest bătrân Bugeac, am hotărât cârdului dela K... să-mi plătească tribut... 21 Aprilie. La ceasul 4, în cenușiul-albăstrui al dimineții îmi găsesc caii dragi la poartă, ținuți la mână de fidelul meu caporal Soreăță. O bucățică de zahăr, o mângâiere

lui «Bazargic» și «Atlas», pe părul luciu, pe pielea fină de pe bot, carabina în grija lui Soreăță, binoclul la mine — și în șea. Soreăță urmează pe «Atlas».

N'avem nici 500 metrii și am ieșit din «oraș» — și facem pe placul cailor, nerăbdători în răcoarea dimineții, dând drumul la trap. Mergem spre Est, spre geana de lumină de deasupra dealului lung din față. Stepă Bugeacului se întinde de aci și până departe la Nistru, în aceleași ondulări de dealuri lungi paralele, golașe, monotone și triste. O veșnică succesiune de creste lungi și văi — o mare cu gigantice valuri încremenite. Dar în față începe jocul minunat al nuanțelor, vestitoarele răsăritului, începe vraja luminii în colori delicate ca pastelul impalpabil de pe aripi de fluture... Orice s'ar întâmplă, dar nu-mi va pare rău că am ieșit.

Trecem în trap pe lângă căruțe leneșe cari vin spre oraș, la târg. Coborâm în Valea Mânzului, suim un deal, tăiem o spinare lată de deal și iată în față noastră valea K... Soarele a răsărit și s'a ivit deasupra dealului, lăsând în umbră versantul din față. Deaci, trebuie deschis ochii. Mai mergem, în pas. Acum am descălecat. Cu binoclul la ochi, cercetez. Nimic spre dreapta, cât e valea și dealul de lung. Ah! ba... Binoclul se întepenește pe coastele înfipte în genunchi, ochii se încordează. Nu, nimic... nimic. Spre stânga acum, iar în lungul dealului și văii. Binoclul mătură repede terenul și revine, stârue apoi încet, câmp cu câmp. He! un punct alb într'o arătură, pe poală, la jumătatea dealului. Mișcă? Nu, nu mișcă. Dar e așa de departe... Ce poate fi un punct alb într'o arătură? Bolovani nu sunt pe aci. Incet în jur. Nimic mai sus. Și iar la punctul alb. A mișcat? Nu, n'a mișcat. Sau a mișcat?.. Mai jos — un petec verde de sămănătură. Un punct alb! Și încă unul — și încă unul tocmai jos în vale. Bun. Ele sunt. Le-am reperat. În șea. Avem încă drum până acolo. Tai în trap repede la stânga, spre un dâmb scurt. De acolo am să văd bine. Iacă-te-ne. Las caii sub dâmb și mă trag singur la creastă, lungit jos. Le văd bine. Număr 18 perechi risipite, pe o întindere mare, dealungul văii și

versantul dealului. Dropie-dropioi. Nu văd să fie 2 dropii la un dropioiu, nici 2 dropioi la o dropie. Perechi. Găinile par niște jucării pe lângă mitropoliții înfoiați, formidabili, adevărați, baloți de pene. Găinile mișcă mai sprintene, dar mitropoliții nici nu se văd că umblă, par bulgări uriași lunecând încet, cu tresăriri din când în când. Acum planul. Stau să-mi judec șansele. În tot cazul deaci începe greul. Trebuie să mă apropii încă mult, să mă cobor în fundul văii, să trec pârâul... Mă întorc la cai. Incarc carabina, o împiedec, îi pregătesc cureaua pentru tir...

— Hai Soreață.

Mergem acum scară la scară, el de partea dropiilor. La pas, încet. Tăiem în piez la dreapta, spre vale. Coborîm. Iată pârâul, ici îngust dar cu maluri cam drepte, colo deschis dar cu glob adânc. Știu loc de vad. Trecem. E! acum i-acum! Tot în piez ne apropiem pe nesimțite de versant, încet, la pas ca doi drumeți cumiți. Ce fac dropiile? Cele mai din fund nici nu ne ia în seamă, dar cele mai apropiate s'au oprit, drepte, cu capul în sus. Proastă treabă. Doi mitropoliți s'au mai desfoiat. Proastă treabă, proastă treabă. De ași ajunge în dreptul lor. Dar sunt încă prea departe, hotărît prea departe. Și na! poftim! Două perechi s'au ridicat în sbor jos și se duc de se așează tocmai în fund. Drace! Hotărît, proastă treabă. O cârmesc ușor spre stânga, depărtându-mă puțin de versant. Mai merg... mai merg... Altă pereche se ridică, mai încolo. Sunt încă 2 perechi din cele apropiate. Mă hotărâsc. Dau dârlogii caporalului, mă așez «en amazone». Încă nițel... încă nițel...

— Soreață, tu mergi înainte și dai roată pe departe, poate se mai lasă încoace.

Am lunecat din pas jos la pământ; pe burtă, chitic. Soreață a înțeles. Merge a gale. A trecut de dropiile mele. Se duce mereu, însă apropiindu-se acum încet de versant. Dropiile sunt atente la el și se mișcă încoace. Dacă țin fundul văii îmi vin perfect. Dar nu țin. O ia și ele în piez, de-acurmezișul versantului. Le privesc cu binoclul. Găina merge înainte destul de repede. Mitropoliții urmează încet. Una din perechi îmi trece prin drept dar prea sus pe versant, prea departe — sau cel puțin așa mi se pare din poziția unde mă găsesc. Cealaltă pereche vine mai pe jos. Găina e la vre-o 20—30 metri înainte. Dropioiul, care îmi pare enorm, deși s'a defoiat complet, cu pași rari — par'că face «pas de defilare» — urmează. Din când în când se oprește și întoarce capul spre caii ce se duc. Pe mine în mod sigur, nu mă vede. Cu burta la pământ simt răceala ierbii umede cum mă pătrunde. Dar nu mă satur privindu-l. E minunat. Acum e aproape în dreptul meu. Las ușor binoclul. Il văd perfect, dar după apropierea binoclului, pare acum depărțitor. Vre-o 250 m., îmi zic. Cureaua e trecută pe braț¹⁾, carabina e la ochi. Dropioiul e oprit în fața mea. Iau linia gâtului — dacă coboară puțin lovitura, tot izbesc în piept, socotesc eu. Cu răsuflarea oprită — trag. Detunatura uscată a Mauserului și în vârful cătării, acolo pe poala dealului, o năruire albă de pene. Un salt, sunt în picioare. Împiedec carabina,

pun cureaua la loc și iute la picior... În fund dropiile s'au ridicat și trec peste deal. Soreață a auzit focul și vine și el încoace...

Am ajuns. Stau și privesc pasărea minunată. Ce mare e! Ce pene frumoase! A căzut cu capul sub ea și picioarele puțin în sus. Nu mișcă. Stau în picioare și privesc — și mi gust succesul. Ce bucurie! Ce întoarcere triumfală! Am stat așa vreo 2 minute, în contemplare. Dar unde o fi nimerit glonțul? Mă aplec, o ating... Și atunci brusc, o săritură, o învăluire de aripi formidabile, trei pași²⁾ și... fâl... fâl... fâl... enorma pasăre își ia zborul!.. Un zbor greoiu, jos — dar un sbor înfine... Eu? oh eu! n'am rămas surprins — oh! nu surprins — ci idiot, complet idiot, total, pietrificat... De sigur, cine nu știe că trebuie să-ți iei și pușca cu alice la dropii... Da, de sigur, de sigur... Dar nu spun aci ce ar fi trebuit să fie, ci ce a fost. Și acum, înlemnit, priviam cu un ochi aton, cum îmi zboară succesul! Și cum să te mai creadă cineva vreodată, ca-i stat 2 minute la un pas de dropie și te întorci fără nimic... Dar mă scutur. Strig, fac semnul cunoscut:

— Galop, Soreață, galop!..

Dar «Bazargic» nu admite să fie tras de dârlogi, la remorcă, ca o simplă gloabă. Nu vrea, scurt și cuprinzător. — Galop, Soreață, galop! Dă-i drumul lui «Bazargic». După ea...

I-a dat drumul lui «Bazargic». A pus pintenii în Atlas» care saltă nebun sub brutalitatea atacului — și pleacă ca o săgeată. «Bazargic» nedumirit un moment de brusca plecare a tovarășului său de grajd, îl văd pe punctul să se repează după el. Dar sunt aproape.

— Na «Bazargic», na băiat, na băețaș...

Dintr'un avânt sunt în șea... Il văd pe Soreață galopând cât poate «Atlas» — și poate ceva — și mai departe, o, departe dropioiul în sbor greu — dar se duce, se duce... După ea! «Bazargic» a țâșnit ca o vână de apă slobozită. Ce goană... Vântul fâșăe așcutit în urechi, ochii lacrămează de bătaia aerului... Pârâul... N'am vreme de vad... Hop! — o svâcnire — bravo «Bazargic», bine băețaș... Aplecat înainte, goană nebună... Un cot de vale — numai văd nici dropie, nici călăreț. Șoseaua, șanțurile — hop! hop! «Bazargic» se întinde vesel — o adevărată plăcere să-i simți sub tine destinderea suplă a mușchilor. Înainte, înainte! Ce goană, Doamne — fuge pământul... Il văd iar pe Soreață. A oblicat spre stânga. Tai drumul și eu. Mă apropii. Soreață a căzut în trap. Caută din ochi. Ajung.

— Ei?

— Pe aici a picat, Dom'Maior.

Răsuflul ușurat. Va să zică a picat... Ne despărțim și dăm roată prin iarba înaltă. Deodată aud exclamația caporalului:

— Uite-o! — și împinge calul înainte.

Asist atunci la o scenă unică. Dropioiul s'a sculat iar, și cu aripele deschise și înfoiate se repede în pieptul calului, care se sperie, sforâie și se dă înapoi. Soreață sare jos și vrea să-l apuce cu mâna rămasă liberă, dar

¹⁾ Vezi articolul «Un procedeu de tir» din No. 7 pe luna Iulie

²⁾ E prima oară că văd o dropie alergând înainte de a-și lua sborul. În mod normal se înalță de pe loc. C. R. B.

dropioiul furios îl atacă și-i aplică o lovitură de cioc pe dosul mânei de-i scoate pielea. Cu o mână ținând dârlogii calului, cu cealaltă sângerândă, bravul meu Soreață, o bucațică de om, e cam încurcat — când ajung și eu. Descaltec. Sunt atacat la rândul meu. Dar e ultimul efort al nobilei păsări. Cade — și în curând moare, slăbită de sângele pierdut, sleită de puteri. O cercetăm. Glonțul a intrat la locul ochit, în gât, un gât mai gros ca al meu, traversându-l în piez, puțin de jos în sus, fără să atingă însă vertebrele.

Cu centura lui Soreață o legăm mai sus de coate și o fixăm la șeaua lui «Atlas», nu fără greutate. Atârnă aproape până jos. Mergem acum să măsurăm distanța de tragere. M'am înșelat în apreciere. Nu sunt decât 170 metri.

Zborul dropiei rănite, în linie dreaptă a fost cam de 1 kilometru jumătate. Dar ce vitalitate! Ce ar fi fost dacă

în loc de 8 mm. îi trimiteam un glonț de 5,5 mm. Aviz amatorilor de calibre foarte mici.

Soarele s'a ridicat binișor deasupra dealului.

Pe drum căruțele trec mereu spre târg.

Hai, s'a isprăvit.

Luăm drumul întorsului, — la pas, vrând nevrând.

Soreață, mândru de mitropolitul ce-i atârnă de cal, de rolul important ce l-a jucat în această dramă și de mulțumirea bine meritată ce i-am dat, face ironice reflexii asupra curcanilor din căruțele bulgarilor... Sub pașii cailor, praful drumului se ridică spre cer ca un fum de jertfă...

Dropioiul împușcat, fără a fi excepțional, eră un exemplar frumos: 13 ½ kgr. greutate; 1,10 m. lungime; 2,11 m. anvergură; 16 cm. cele mai lungi fire din mustăți.

PREPELIȚA

(COTURNIX COMMUNIS) ORDINUL GALINACEELOR.

de Tity M. Cornescu, Târgoviște

RĂ după 15 Aprilie; ple-
casem în suhaturile de
altădată, după dropii și
căzută molcom cu gân-
dul la vânătorile de de-
mult, gata să mă nărui
în melancolia omului

care nu a vânat niciodată, furată par'că de hotărîrea sinuciderii cinegetice, am fost frumos readusă la administrațiunea câmpului și dulce impresionată de cântecul primului pitpalac. Incet, încet câtecul m'a urmărit în plin câmp până la marginea lăstarului unde am trecut noaptea într'un concert de privighetori, primii cucii, primele concertiste ale primăverii ridicându-mi speranțele par'că la o vieață nouă, în care și pupuitul pupezei pare mai armonios; dar unde totuș glasul pitpalacului eră acela care îmi evocă trecutul vânătoaresc și îmi înfiripă nădejdea în dresarea tânărului meu prepilicar, în reîmprospătarea exercițiului complet vânătoaresc, etc. și așa m'am hotărît să iau parte la concursul deschis de d-l Dr. Skupiewski, negreșit fără nici un fel de pretențiune de a figură alături de marii noștri maestri, dar nici pentru a scrie lucruri prea cunoscute, ci pentru a contribui cu cunoștințele altora, controlate toate, cu atât mai mult că unele dintre cele auzite și redete aci, la început îmi păreau prea vânătorești.

Prepeleț este cel mai agreabil vânat și *cel mai abundent din vechiul Regat*. Prepelețele încep să vină la noi pe la jumătatea lunii Aprilie împerechiate și pe măsură ce se stabilesc, de preferință în grâne, livezi și lăstare înierbite, scot prima serie de pui pe la sfârșitul lunii Maiu și a doua serie pe la începutul lunii Iulie, iar puii din prima serie — după cum susțin nuii — scot când timpul este favorabil —, la rândul lor o serie de pui dela sfârșitul lui Iulie. Seria a două de pui o scoate adeseori mai înainte ca puii din prima serie să se depărteze de cloșcă; astfel avem și explicațiunea de ce de multe ori găsim două diferite mărimi de pui în același timp la aceeaș cloșcă.

Chestiunea aceasta a incubațiunii va da mult de gândit cetitorilor noștri, căci nici un autor cu renume nu a fost consultat asupra acestui fenomen, care totuș a fost controlat de generațiunile trecute ale vânătorilor noștri.

În captivitate, prepelița ouă cu ușurință chiar mai multe ouă decât în libertate, clocește însă cu foarte mare greutate și numai o serie.

O altă chestiune delicată și foarte puțin controlată de marii zoologi este atitudinea de a-și absorbi mirosul corpului când se simte urmărită; ceea ce face să certăm deseori câinele pentru lipsa lui de atențiune, iar alte ori câinele cade în aret și pare că minte, în realitate o pierde din miros pentru a o regăsi îndată ce ea nu-și mai poate absorbi odorul. Această aptitudine pare a fi în legătură cu respirațiunea pasării.

Prepeleț clocește 19, 20 de zile, într'un cuib făcut destul de îngrijit pe pământ, în care face 15—16 ouă, de culoarea ruginie pestruiat cu negru, câte unul pe zi.

Pitpalacul (bărbatul) cântă de preferință dimineața și seara în tot timpul împerecherii, care de obicei ține până la 12 Iulie; iar când toamna este lungă și îl apucă sfârșitul lui Noemvrie pe coastele mării Negre își reia cântecul.

Cu toate că pitpalacul e poligam, stă în apropierea aceleiaș cloști fără a-i aduce vreun ajutor în creșterea puilor și la primul pericol el se apără foarte bine, lăsând familia sub singura grije a mamei. Dealtfel în tot timpul anului pitpalacul se apără mai bine decât prepelița, fie sustrăgându-se de sub aretul câinelui prin diferite mișcări de păcăleală, fie lăsând prepelița în aretul câinelui, iar el după o bună alergătură pe picioare își ia sborul.

Prepeleț când sboară pare bearcă de coadă și cu aripile rotunjite la vârf; are toate caracteristicile ordinului din care face parte (al Galinaceelor). Picioarul este sprinjinit pe cele trei degete din față, cel de al patrulea deget, foarte mic, așezat în spate, abia de atinge pământul. Penele de pe spinare sunt castaniu închis vârgate în lungul corpului de o culoare ruginie; pieptul ruginiu deschis, iar gușa pitpalacului diferă de aceea a prepeliței printr'o pată castanie așezată în prelungirea părții de jos a ciocului și încadrată în marginea de jos de două arce paralele de aceeaș culoare castanie, la o depărtare de circa 1 cm. unul de altul. Capul dungat pe deasupra și peste ochi plecând dela cioc cu fulgi de culoare castanie intercalate de 2 dungi de culoare ruginie. Pe burtă și sub aripi de o culoare cafenie deschisă. Toamna când sboară, adesea scoate un criuit fluerat. Umblă cu plăcere foarte mult pe picioare și nu-și ia sborul decât forțată și rareori seara după ce apune soarele iese în sbor la miriște după hrană din lăstarele sau porumburile în care nu-și poate găsi decât adăpostul necesar.

Puii când ies din ouă sunt îmbrăcați cu puf galben; ei sbor foarte de timpuriu, dar cu mare greutate și nu părăsesc cloșca decât pentru a-și forma altă familie, cu toate că cloșca nu le mai poartă de grije pe dată ce se pot hrăni și pitulă singuri fără splendidul ei concurs dat cu abnegațiunea cunoscută cetitorilor noștri și redat într'o formă atât de literară și de duioasă de meritosul colaborator al frumoasei noastre reviste d-l I. Al. Brătescu-Voinești.

Ei cresc destul de iute, ajungând curând în lungime pe cele adulte (16—17 cm.), se îngrașe însă foarte târziu hrânindu-se ca și cele vârstnice, cu insecte și larvele lor, iar în restul timpului cu grăunțe de tot felul, preferind pe cele de *meiu și mohor* și evitând pe cele de orz și ovăz.

Se mai știe că prepelița este o pasăre călătoare și dacă zoologii consideră migrațiunea pasărilor învăluită încă de

mister, prepelița fiind o pasăre căreia îi place clima temperată se mișcă forțată de nevoile timpului nu numai pentru imigrațiune și emigrațiune ci și când este *secetă sau prea plointe*, sau când localitatea în care se află nu-i mai poate servi hrana și adăpostul necesar. În timpul verii, adesea le auzim noaptea pe sus în trecere cântând și criuind, cu toate că vara nu este timpul migrațiunii lor. Mai este știut că în timpul pasagiului sboară la o înălțime relativ destul de mare, cu o viteză de circa 160 km. pe oră, că se folosește de vântul care o împinge, că primăvara ia direcțiunea N.-NV., părăsind coastele Africei, Asia Mică, coastele mării Roșii, Arabia și insulele Greciei, pentru a inunda toată Europa; iar toamna se înapoiază pe acelaș drum pe care a venit. Trecerea munților nu o face decât prin trecători și ți-ar părea că malul mării îl urmează cu harta sub ochi, până unde țărmlu opus este mai apropiat. Negreșit într'atâta cât nu este împiedicată de vreun vânt nefavorabil.

Hotărît țara cea mai bogată în prepelițe este România, partea de șes dela Siret la Mehedinți, cuprinzând și Dobrogea.

Prepelița care vine la noi scapă adesea de barbaria plășilor întinse anume pentru ea prin toate insulele Greciei și pe coastele mării Roșii, căci trecerea ea nu o face prin acele ținuturi ci împinsă toamna de vântul spre sud-S.E., nu atinge Grecia și ocolește marea Roșie, afară numai când spre nenorocul nostru și al ei, vântul o împinge prea spre Sud. Atunci urmează și ea soarta surorilor ei din restul Europei apusene și mai cu seamă din Grecia este adusă pe piețele de desfacere, dintre care piața Romei ține recordul, desfăcând zilnic cu miile prepelița noastră, ocrotită de adevăratul vânător și îngrașată atât de bine de mieul și mohorul holdelor strămoșești; iar ca consecință în anul următor avem mai puține.

Prepelițele care trec prin țara noastră nu ating Rusia răsăriteană, iar prepelița din răsăritul Rusiei, mai mică, mai pietroasă, de colorii mai închise nu o avem decât foarte rar în treacă prin Muntenia. La știința mea, luată din carnetul unui vestit vânător, această prepeliță a fost întâlnită odată în jud. Teleorman, acum vreo 60 de ani de un anume Marin Laboș vânătorul bătrânilor Racottă, care întâmplător dând de un pasagiu în luna Noemvrie a ucis foarte multe, zicea el; a doua oară a fost întâlnită acum 24 de ani la începutul lui Noemvrie de unul dintre colaboratorii meritoasei noastre reviste — al cărui nume îl trec sub tăcere, luând și el poate parte la concursul deschis — care a ucis în câteva ceasuri 26 din acest fel de prepelițe, observată de zoologi în China, unde pitpalacii sunt dresați de se bat între ei la diferite spectacole, ca cocoșii.

În timpul traversării mărilor, numai furtuna le aruncă valurilor și cu riscul de a mi se contestă spusele, susțin că prepelița obosită se lasă pe luciul mării cu aripele întinse fără să se înnece.

O a doua susținere, controlată de virtoșii noștri vânători, în dezacord cu susținerile marilor zoologi este aceea că prepelițele toamna în mod conștient se adună multe la un loc în mohoriștea sau niriștea coaptă, unde

se îngrașe printr'o supraalimentare grozav de conștientă, nu din lăcomie, căci niciodată nu vom găsi prepelița îngrașată la extrem decât în timpul pasagiului și imediat ce s'a îngrașat — și se îngrașe extraordinar de iute — nu lasă să treacă prima noapte și toate cele îngrașate își iau sborul preferind nopțile senine. (?R). Că au o legătură între ele, cuvânt de ordine, instinct organizație sau știu și eu mai ce, un ce, care se deosebește de logica și raționamentul omenesc, este faptul demn de observat că dacă cădem pe un bogat pasagiu, sau pe o strânsoare de prepelițe în timpul cât se pregătesc de călătorie (negreșit că numai toamna se *pregătesc la noi de călătorie*) și le răvăcim până seara împușcând din ele, a doua zi le găsim tot strânse însă la o distanță oarecare spre Sud unde s'au adunat ca din nou să aștepte noaptea pentru a se ridică. Dacă nu le mai răvăcim sau dacă am dat peste o astfel de strânsoare ori pasagiu sub seară de tot, atunci nu le mai putem răvăci, și ele se ridică valuri, valuri, iar a doua zi nu mai găsim nici una dacă sunt în căutarea terenului de îngrașare și foarte puține, dacă sunt îngrașate gata de a părăsi ținutul.

Am cetit, am observat cu toții că grăsimea prepelței îi servește în lunga ei călătorie și că ajunge așa de grasă încât sboară ca răgacea în pozițiune aproape verticală mișcând atunci aripile cu o iuțeală vertiginosă și când o luăm împușcată avem mâna îmbibată de grăsimea ei și printre penele din jurul gâtului, la înălțimea umerilor găsim cantitate de grăunțe de mei sau mohor; deci de acum urmează să controlăm dacă acele semințe constituie mica ei rezervă de hrană în timpul voiagiului, dacă acele semințe se află acolo datorită unei simple întâmplări, sau eu perzist într'un paradox al profesorilor mei? ¹⁾

Vânătoarea de prepelițe se deschide la 15 August. Până la 1891, data legii speciale asupra poliției vânătorului, prepelița era considerată ca vânat trecător prin cap. VI din legea poliției rurale dela 1868 și vânătoarea ei era permisă tot anul, dar nimeni nu o împușcă între Sf. Gheorghe și Sf. Ilie.

În înțelesul educațiunii noastre cinegetice, vânătoarea de prepelițe se face dimineața după ce se ridică roua până cel mai târziu la ora 10 — ocrotind astfel nasul câinelui — și seara după ora 4.

Nu este vânătoresc să le împușcăm între orele 10—4, pentru că în acest timp pasărea stă pitulată pe răzor, nu-i dă prilej câinelui să se manifeste în cheta lui și este prea cald atât pentru câine cât și pentru vânător și sportul pierzând din frumusețea lui, devine obositor.

Făcută în condițiunile de mai sus, devine cea mai agreabilă vânătoare. Trei ceasuri de vânătoare dimineața în aerul ozonificat, în baia de soare, urmărind câinele care din galopu-i mărunț, stop în dreapta, stop în stânga într'un aret «semi culant», prepelița crriiu una din față, sbîrrr alta din spate, să tot umblî cele trei ceasuri, indiferent dacă împuști sau nu mare lucru, dar băiatul, purtătorul gentei să nu lipsească.

¹⁾ Rugăm onorații colaboratori să nu deschidă discuții pe aceste teme. Red.

Căinele urmează să fie condus veșnic de atențiunea vânătorului căci pasărea se ascunde cu foarte multă dibăcie și foarte de multe ori știe să se sustragă de sub aretul câinelui. Dacă pasărea refuză să-și ia sborul, oprim câinele 30—40 secunde pentru a-și relua calmul pierdut și apoi întorcându-ne pe urma noastră 3—4 metri, de unde a căzut prima oară în aret îl facem să-și reia cheta cu vântul în față.

Tot astfel urmează să căutăm și prepelița aripată.

La ora 10 ajungem la locul unde ne așteaptă dejunul sub un tufan, un nuc bătrân, un pâlc de salcâmi în plin câmp, în apropierea unui puț sau al unui râuleț, niciodată în pădure la umbra deasă a codrului, căci acolo vara este zăpușeală, pe când dincolo adie vântul și nu avem țânțari, nu avem decât liniște, sinceritatea naturii și libertatea deplină, visată de Tolstoi, cântată de Tagore simțite în adâncul scrierilor lui Panait Istrate, gustate până în fundul sufletelor noastre, de noi toți vânătorii. Acolo la vânătoare «singur cu gândul și molcom cu dorul»... stop și eu că ne depărtăm prea mult de prepelița d-lui Dr. Skupiewski.

Acolo cum ajungem, bunul nostru chirigiu, de care ne leagă o sinceră și reciprocă prietenie dotată de necesara condescendență, contrariu de cum credeam La Rochefoucauld... stop cu filozofia!

Bunul nostru chirigiu zic, care este și maestru în ale fripturii fără vreo școală de menaj, dar întrece pe cel mai bun bucătar, alege din fie care geantă pe cele mai frumoase prepelițe, câte două de om, le asează pe frigare după ce le curăță fără să le spele, le dă sare și de acilea meștesugul lui, pe care nici unul dintre noi nu i l-am putut prinde; facem și noi focul de ni se pare că este ca al lui, așezăm frigarea la aceeași distanță de foc la care o așează el, o învățăm la fel de încet și presărăm mereu mălaiu peste prepeliță în timpul cât le frigem, întocmai cum face și el, atențiunea în armonizarea mișcărilor o avem mai încordată decât o are el, dar la mâncare nu sunt ca ale lui. Cine nu a mâncat o prepeliță friptă «au bout du fusil» nu-și poate închipui superlativul deliciului culinar.

După un astfel de dejun, pe care nu-l poți găsi nici la Capșa nici la Paillard, începi siesta mutându-te după umbră și ațipind ca și copilul lipsit de ori și ce griji afară de aceea mult plăcută de a gusta cât mai din plin darurile liniștei sincerităților și libertăților cari se duc «și se duc ca clipele» fără să fi fost gustate decât de noi vânătorii, a căror muștrare trebuie să fie mare că nu am căutat să descriem aceste frumuseți astfel precum le simțim fiecare dintre noi, care avem o educațiune și o școală vânătoarească, fie școala franțuzească, cea nemțescă, fie chiar cea românească susținută cu atâta convingere de incorigibilul Mișu Cornescu. Numai simpaticul nostru președinte de onoare conu Dinu Goleșcu, ar putea să ne edifice complet asupra deosebirilor ce există între aceste 3 școli.

Dar să revenim. Deșteptat din somn sau din frumoasele gânduri, dacă esti mai nerăbdător — vârsta nu joacă nici un rol dacă ai ajuns apogeul vânătoresc — abia aștepti ora 4 și pleci, câinele odihnit, ca după

primă sută de metri să pui ochii pe cel mai apropiat puț; cel cu mai multă răbdare reia firul gândurilor îmbătat de dulci și redeșteptat de focurile de pușcă ale prietenilor, îi lași, să se depărteze, în care timp prepelițele încep să se miște din ce în ce mai mult fără să iasă din umbra porumbului proiectată pe miriștea de grâu de meu sau de dughie, dar niciodată pe miriștea de orz și foarte rar pe cea de ovăz.

Și tot așa cei fără răbdare să grăbesc fără să știe de ce până apune soarele și se miră cum de acel care vine în urma lor trage focuri mai multe.

Seara ars de soare, ajungi acasă unde după un duș rece și o fricțiune cu alcool, sau o baie complectă îți reiei firul negrelor gânduri. Căinele după ce i se dă mâncare dublă, este trimis la cotețul lui, iar prepelițele împărțite pe la prieteni ca și în vremurile bune, cu deosebire, că prietenilor de după războiu le trimitem și rețeta de cum urmează să fie preparate.

Imbogățitul de războiu se va mira cum și de ce sărăcitul vânător îi trimite plocon aceste păsărele, pe care el le-ar fi plătit în piață cu câte 50 de lei bucata, își face socoteala în ce mod ar plăti această gentilețe, dar rămâne convins că i se cuvine, pentru că sărăcitul de vânător va avea probabil vreo nevoie de el.

Și prepelița, ca și orice alt vânat își schimbă obiceiurile. Până acum 30 de ani, întreg sezonul putea fi vânată numai pe miriște, și lucrul era foarte plăcut; acum nu o putem vâna pe miriște, decât la începutul sezonului și în timpul marilor pasaje, când ziua întregă o găsim pe meștile de curând cosite.

În restul timpului le găsim prin porumburile îmbrăcate cu mohor dat în copt, prin sipicele din apropierea miriștilor de mei, prin miriștele de grâu cu rugă de mure prin ele.

Când nu bate vântul, sau când prepelițele sunt grase au un sbor lin și sunt foarte lesne de împușcat; cu toate acestea sunt foarte rari vânătorii cari împușcă optzeci la sută din focurile trase. Sborul ei este paralel cu pământul și la o mică înălțime deasupra plantelor peste care sboară, deaceia când o întâlnim în plină miriște ochim deasupra ei acoperind-o cu pușca; de unde avantajul acelora care trag cu amândoi ochii deschiși.

Recordul la vânătoarea de prepelițe l-a ajuns răposatul H. Cazeș cu 160 bucăți împușcate într'o zi în județul Teleorman; în timpurile noastre sunt încă câțiva vânători cari au ucis de multe ori peste 100 de prepelițe într'o zi.

Când avem norocul să cădem peste un pasagiu de prepelițe, prima trecere peste locul pe care sunt căzute ele, urmează să o facem cu un pas iuțit și mai cu seamă să nu ne oprim locului în momentul când încep să se ridice valuri, în care timp pasărea nu mai rabdă aretul câinelui; în urmă revenim dealungul plantațiunii paralel și cât se poate de aproape de prima linie urmată, țesând astfel plantațiunea cât se poate de des.

În timpul obișnuit căutăm prepelița, în primele trei sferturi de oră ale dimineții pe întreaga miriște, iar mai târziu când soarele se ridică, o căutăm numai la umbră. Prepelița la auzul primelor focuri și mai cu seamă

la gălăgia vocii omenеști caută să se depărteze pe picioare, iar când nu este speriată mai întârziează pe miște.

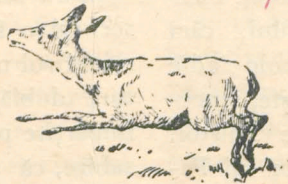
Ca mijloc de ocrotire singurul lucru ce mai avem de făcut este ca «Uniunea» să interviev, ca perpelitele să nu mai fie prinse cu plășile în trecerea lor spre Sud și dela Sud și în primul an s'ar simți roadele în tot restul Europei, primind astfel mulțumirea tuturor vânătorilor.

Prepelița face și deliciul gastronomului, ea putând fi gătită pilaf, ciulama, cu varză dulce sau cu varză acră cu sos tomat, cu tot felul de alte sosuri, friptă în mai

multe feluri; ea poate fi mâncată cât de proaspătă și fezandată, precum și marinată.

Dintre toate preparatele dăm aci o rețetă pe care nu o găsim în nici o carte culinară: așezăm pe fundul cratiței un rând de varză dulce taită fin, punem apoi un rând de 8—10 prepelițe, alt rând de varză, 2 linguri pline de unt, sare, bulion din abundență, boabe de piper, 5 foi de dafin 2—3 crăcuțe de cimbru, coaja dela 1/2 lămâie, le punem să fiarbă înăbușit și când dă în fierț, turnăm 250 gr. vin negru și lăsăm să fiarbă bine.

- după care, *Tac mamă ața căp,*
- poți să creapi rătă n-otai

CONTROVERSA COPOIULUI

de Carol Riské

În revista noastră de Iunie a. c., d-l profesor Forgaci îmi face cinstea de a se ocupa de primul meu articol relativ la copoi — ce e drept într'un ton cam puțin curtenitor.

Trecând la analiza articolului găsesc că e de prisos de a răspunde acelor puncte cari se acoperă cu cele conținute în articolele anterioare ale d-lui Otvös, cărora le-am

răspuns la timp — și aceasta pentru a nu pune la o prea grea încercare răbdarea cetitorilor noștri.

D-l profesor spune în articolul d-sale, că *există copoi absolut neascultători, drăcos de nătângi, cu un temperament nebun și nestăpănit, sanguini, într'un cuvânt niște adevărate dihănii, dar mai sunt și alții relativ ascultători, cu temperament mai domol, mai ușor de stăpănit și de dresat.* Acum eu mă întreb: Ce ne împiedecă oare pe noi, ca să ne ocupăm numai de câinii cari ne convin, selecționându-i și dresându-i *pe aceștia?*

Sanguinitatea, bestialitatea, vor fi ele porniri instinctive, înăscute ale copoiului, dar cu timpul aceste defecte cu siguranță că i se pot scoate din sânge, cu ajutorul unei prăsiri raționale și a unui dresaj corespunzător.

Pentru mine este neîndoios faptul, că defectele de mai sus sunt inerente nu numai copoiului, ci și prepelicarului — deși la acesta din urmă ele se găsesc în stare latentă, ca o consecință a perfecționării lui și a dresajului ce i s'a aplicat și care tocmai că lipsește în majoritatea cazurilor cu desăvârșire copoiului nostru. Așadar îmi susțin în virtutea teoriei eredității punctul meu de

vedere, că bestialitatea și sanguinitatea dormitează și în prepelicar, el moștenindu-le dela strămoșul său *canis palustris*. Dacă ne vom ocupa pe viitor de copoi în măsura în care ne-am ocupat de prepelicar, vom înregistra nu peste multă vreme rezultate frumoase, cari vor avea darul să astâmpere chiar și pe cei mai convinși detractori ai lui.

Nici cu afirmația d-lui profesor Forgaci, cum că prepelicarul *e conștient* de ajutorul ce-l dă vânătorului, nu pot fi pe deplin de acord, căci d-sa generalizează această teorie pentru *toți* prepelicarii. De fapt sunt mulți prepelicari cari vânează numai pentru ei iar nici decum pentru vânător; bracu Dupuy și în primul rând câinii englezi, printre cari prin excelență pointerul, vânează numai pentru ei înșiși.

Dacă *nu numai țărani, dar și intelectualii își «dresează» copoii tineri, dându-le carne din sălbătăciunea împușcată sau îi lasă să facă «școală» alături de câinii ciobănești,* de ce d-l Forgaci aruncă toată vina asupra câinelui, și nu asupra vânătorului ignorant?

În ce privește copoii ardelenеști, mă refer la cele scrise în trecut, îndemnând pe vânători să dreseze și să selecționeze exemplarele cele mai promițătoare ale acestei rase. Cât despre posibilitatea vânătorei cu copoiul pe teritorii sărace în vânat, am demonstrat-o în articolul meu precedent.

Ceeace scrie d-l profesor asupra «*corcirii*» copoiului cu basetul, nu reprezintă o teorie nouă. Copoi-basetul există de mult ca rasă constantă, cu caractere bine definite ¹⁾, dar mulți dintre acești protejați ai d-sale gonesc cerbul și căprioara mai abitar decât cel mai «nătâng» copoi. Cu propunerea d-lui profesor, ca să corcim copoiul cu basetul, nu mă pot împăcă deci deloc, și sunt

¹⁾ Nota autorului: În România nu cred să existe 10 câini cu pedigree din această rasă.

foarte sceptic în privința unei bune reușite. Crearea unei noi rase canine nu este un lucru tocmai ușor, ci reclamă o adevărată știință bazată în primul rând pe o selecționare inteligentă a materialului de prăsilă, cerând mult bun simț, experiență și pricepere din partea prăsi-torului, care trebuie să fie totodată și un dresor perfect; ori marea masă a vânătorilor nu poate fi la curent cu toate acestea, și necunoscându-le ei nu le pot nici aplica. Afară de aceasta este un fapt știut, că la producții împerecherii a două rase diferite, defectele se moștenesc mult mai ușor decât calitățile caracteristice celor două rase, și de aci trebuie să tragem concluzia că teoria d-lui profesor Forgaci transformată în fapt, va însemna o pacoste și mai mare pe capul bietului vânat, decât «*bestia*» condamnată de d-sa.

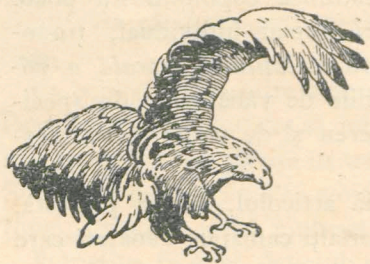
D-l Forgaci găsește că răspunsul în privința utilității copoiului este «*ușor, foarte ușor*» de dat, iar mai jos d-sa îi bagă în pământ pe toți acei ce nu împărtășesc vederile d-sale, prin cuvintele: «*Toți aceia însă cari țin să impuște azi cât mai mult, chiar pe terenuri sărace în vânat unde în chip logic ar trebui operată cruțarea și prăsierea, cu scopul înmulțirii vânatului, aceia cărora puțin le pasă dacă mâine țarinele și pădurile noastre vor fi pustii de viețuitoare, aceia vor face cor cu d-l Riske*». Doamne Dumnezeule! Aci stau mirat și mă întreb: Cum poate tranșa cineva atât de expeditiv o așa complicată problemă, cărora nici chiar factorii conducători ai vânătoarei noastre nu-i pot da o soluționare definitivă? Și tocmai aceasta denotă un mare bun simț și o înțelepciune adânc înțelegătoare a nevoilor noastre din partea

celor de mai sus, căci chestiunea copoiului nu poate fi soluționată «*en bloc*» ci numai individual, ținându-se seamă în primul rând de calitatea morală a vânătorului, apoi de condițiunile de vânătoare, de speciile de vânat aflătoare pe teren și de conformația acestuia.

În sfârșit nu pot încheia articolul, fără a protesta, în numele meu cât și a celorlalți camarazi vânători care sunt de aceeași părere cu mine, contra gravelor insulte pe cari le aruncă d-l Forgaci în fața acelor vânători, cari nu sunt de aceeași părere cu d-sa. Eu înțeleg să respect convingerea adversarului, dacă aceasta este sinceră. Dacă am luat condeiul ca să apăr acest câine al nostru, drag multor ucenici ai Sf. Hubertus, eu o fac din convingere, dar fără să caut să impun nimănui punctul meu de vedere și fără să insult pe acei ce au vederi divergente de ale mele! D-l profesor să știe, că la noi partida copoiului este mai mare decât poate crede d-sa, și printre partizanii lui se află mulți vânători a căror corectitudine este indiscutabilă. Cele ce scriu eu aici nu este numai părerea mea ci reprezintă ecoul unei însemnate părți din vânătorii României-Mari.

Regret că discuția a alunecat pe această pantă — dar nu din vina mea! — și dacă pe viitor d-l profesor Forgaci înțelege să scoată din nou sabia, gratificând cu insulte nemeritate pe ori și cine nu este de aceeași părere cu D-sa, atunci mă văd silit — spre regretul meu — ca să nu mai răspund eventualelor d-sale violențe, cu toate că nu-mi place să rămân nimănui ceva dator.

CONVERTIREA

de C. A. V. Popescu

MERGEAM pe fundul pârâului, zis «a lui Adam» venind din pădure, unde avusesem o lucrare. Umblam pe o potecă, care — nefiind frecventată — se ascunde binișor între ierburi și buruieni, încât îi bănuiam mai mult mersul, decât să-l văd. Umblam încet și fără șgomot pe drumeagul nisipos și îmbrăcat cu fire mătăsoase de iarbă.

În pârâul lui „Adam” care trecea printre două dealuri împădurite cu un tineret de cca. 30 ani, compus din fagi, carpeni, ici-colo câte un stejar, plop și meșteacăn, întrerupți de câte o poeniță verde; știam un țap bătrân cu niște coarne noduroase, a căror vârf lucia alb ca fildeșul. Timpul goniței eră departe încă, aveam așadar multă speranță să-l întâlnesc în acel pârâu, în care se ținea cu predilecție.

Priveam cu mare atenție, ținând arma în mână, ocolem crengi și pietre ce-mi erau în drum, neturburând sfânta liniște a pădurii. Valea începea să se lărgească, copacii se răriau și încă nu văzusem nimica din căpriorul, care trebuia să fie undeva în apropiere. Dar la o cotitură zării ceva roșu, ce se mișcă printre tufele de înaintea-mi. Mă oprisem cu inima în gât, reținându-mi respirația, că nu cumva să fie auzită de vânat și sforțându-mă să pătrund cu ochii culisele verdelui, ce-mi eră în cale. Aplecându-mă nițel la o parte, puteam să văd mai bine ce este în poenița din față-mi și spre marea mea surpriză văzui doi pui de vulpe, cari se jucau ca niște căței. Având carabina la mine, nu puteam să trag într'o țintă care se mișcă ca argintul viu, dar nici nu mă grăbeam, știind

că vizuina trebuie să fie pe aproape. Mergând la locul unde văzusem puii, aceia au dispărut bine înțeles, dar după mirosul de hoit și muștele ce bâzăiau în jurul vizuinii, o descoperisem numaidecât, săpată în malul nisipos al pârâului, având trei ieșiri ascunse printre rădăcini.

Privești ce mi s'a oferit, ajungea, ca să mă conving de «utilitatea» familiei cu frac roșu. Imprejurimea vizuinii avea aspectul unui mic abator. Resturi de diferite pasări domestice erau presărate pe jos, dar și aripi de potârnică și capete roase de iepuri.

Pe acele timpuri, eram un dușman neîmpăcat al vânatului zis răpitor și aș fi fost în stare să împuşc cu sânge rece vulpea, pe care o vedeam bine că alăptează puii, simțind și o satisfacție diabolică, știind că și puii ei vor trebui să moară — de foame. Nu e de mirat așa dar, că nu aveam alt gând mai grabnic, decât să nascocesc o idee bună, cu al cărei ajutor să stărpesc întreaga familie. Din păcate nu aveam câine de vizuină, deci trebuia să găsesc alt mijloc. Mă gândeam să afum cetatea. Fumul de cârpă amestecat cu frunziș uscat și presărată cu praf de pucioasă, trebuie să-i scoată, unul câte unul. Dar poenița pe a cărei margine se află vizuina eră atât de mică, încât nu puteam să trag în puii, cari de sigur ar fi sărit, mânați parcă de smei. Nu îmi rămânea altceva, decât pândă. Dacă ziua e cu soare, puii ies să se joace și îi pot lua pe toți, dacă am noroc, împuşcând chiar mai mulți cu

Max Falger, Brigadierul-șef de vânătoare al d-lui Dr. Gh. Nedici.

să nu-l întâlnesti noaptea că rămâi damblagit, un singur foc. Copaci bătrâni nu erau în apropiere în care aș fi putut construi un loc de pază, dar puteam să stau bine și pe un arbore tânăr și neted, cu ajutorul cârligelor de fier, cu care monteurii se urcă pe stâlpii telegrafici. Învătasem această gimnastică la armată și încă în acea seară mă și împrumutasem cu o pereche de asemenea cârlige.

Măine zi des de dimineată, pornii la pază. Timpul a fost, cum nu se putea dori mai bun. Nici un nor pe cer, eră o dimineată frumoasă, totuși rog onorații mei cetitori să mă dispenseze de descrierea ei, deoarece toți au mai văzut diminețe frumoase, cu rouă pe ierburi, care seamănă a praf de diamant și cu corul pasărilor, care cântă la fel în toate diminețile frumoase pe meleagurile nu numai a României Mari, dar și a întregii lumi.

Mergând în spre pârâul lui „Adam“ trebuia să trec peste dealul *Glupesc*. Ajuns pe muche, aud deslușit glasul unui câine, care goniă ceva vânat. Iepure probabil. La începutul lui Iunie! Cum chefnitul se apropiă, mă trăsei după o tufă lângă trecătoarea cunoscută și nu după mult timp, apărî un urechiat, croind-o în spre — București probabil, ca să se plângă la domnii, cari nu au luat încă măsuri destul de drastice contra câinilor hoinari. Pe urmă, apărî și o corcitură de copoiu, chefnind cu voce răgușită, pe care o dădui peste cap fără a mai ține seama, dacă procedez «precum stă în lege sfatul». Dar prin aceasta întârziai bine și trebuia să lungesc pasul, ca să ajung la vizuină înainte de începutul căldurii mari, când vânatul se trage iar la umbră.

M'am apropiat încet, ca un hoț de plopul pe care mi l-am ales din seară drept observator. Am urcat până la o furcă, unde puteam să mă reazăm întrucâtva, m'am legat cu centironul de copac și încărcând arma, așteptam celor, ce trebuiau să urmeze. Inșă mult timp n'a urmat nimic. Doar câteva găiți se mirau de mine, văzându-mă în acea poziție ciudată.

Odată, parcă auzii ceva scormonit din direcția vizuinii, Privind în spre acolo, iată că văd un nas ascuțit, cu vârful negru și umed, cercetând probabil «curățenia» aerului. Cum nasul înaintă, se văzî pe urmă și capul și după câteva clipe apărî un pușor de vulpe, uitându-se parcă ar aștepta pe cineva, în gaura vizuinii pe care a ieșit. Apare un al doilea botșor ascuțit și apoi unul după altul, ieșiră încă trei pui. Păreau sătui și bine dispuși, căci nici nu se uitau la resturile de mâncare, ci numaidecât începură să se joace. Unul părea a fi mai tare, aveă și capul mai gros decât ceilalți și își trântia frații la pământ, de sburau frunzele și praful în toate părțile. Vulpoiu trebuie să fie! Eră și unul mai subțirel,

gingaș dar foarte vioiu. Vulpiță cu siguranță! Dar erau foarte drăguți toți patru, îmbrăcați în niște blănițe ruginii, fine și moi, parcă de puf. Apoi ochișorii cum le sclipiau, negri ca tăciunele și când se hărțuiau, le vedeam dinții, albi ca zăpada și ascuțiți ca acul. Și cum le sburau codițele când făceau câte o săritură, năprasnicii și vioii pușori de vulpe.

Dar ce-mi pasă mie de frumusețea lor? Eu doar am venit, să-i omor, nu să-i privesc!

Trebuie să aștept, să se îngrămădească, ca să lovesc mai mulți odată. Inșă nebunul acela cu capul gros, a crezut de bine că să înceapă un alt joc. De-a prinsa! A luat o pană în grua și o ia la fugă în jurul poeniței. Ceilalți după el, ca să i-o răpească. Când se oprește brusc, acela care-l urmează își dă peste cap. Trebuie să împușc mai întâiu pe grosu!

Dar bietu grosu, el e mai frumos; mai bine împușc întâi vulpița subțirică. Inșă de subțirica... de subțirica... *mi-e milă*.

Eră ceva ciudat, ce nu mai simțisem, stând față 'n față cu vânatul. O voce, probabil a *Răului*, mă batjocoră: Nu ți-e rușine? Trage! Ești vânător sau mătușă sentimentală?

Ridic arma... dar nu pot... mi-e milă... nu pot ucide copii în modul acesta mișelesc, fie chiar de vulpe. Și ca să sfârșesc scena neplăcută, mă răstesc la ei: Marș acasă cu voi!

Efectul nu trebuie să-l mai povestesc, au dispărut intrând în pământ în adevăratul sens al cuvântului.

Coborând din plop, plecai în spre casă, mai mulțumit ca și când ași fi făcut cine știe ce ispravă vânătoarească. Da, nu mi-am îndeplinit datoria de ocrotitor al vânatului util; dar simțeam o căldură în jurul inimei și o altă voce lăuntrică a *Binelui* probabil îmi zicea: Bine ai făcut fiule, nu trebuie să faci chiar întotdeauna ceea-ce-ți dictează mintea, din când în când, mai ascultă și la vocea inimei. Și în mine, mă rugam către D-zeu, care îngrijește de puii de fazan și de căprioară, să aibe nițică grije și de «Grosu» și de «Subțirica», ca nimenea să nu le mai turbure copilăria lor fericită.

Dar la iarnă, când vor fi și ei *vânat*, se schimbă socoteala. Atunci nu mai există «iertare»...

INTREBUINȚAREA ȚIPĂTOAREI LA CĂPRIORI

de Paul Gulecke, Șutzești

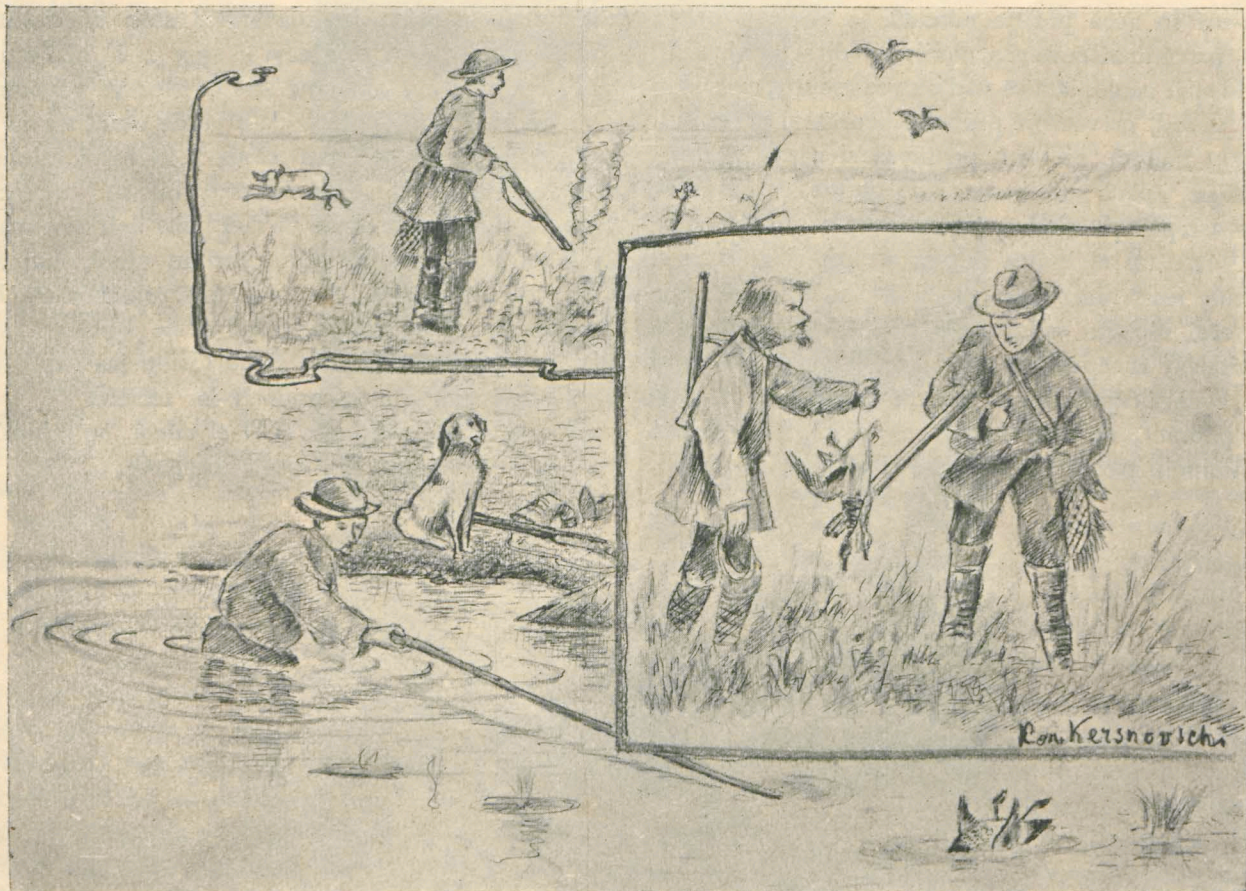
ESTE cunoscut, că în timpul go- niței, dela jumătatea lunii Iulie, până la jumătatea lunii August, căpriorul se poate ademeni prin imitarea glasului căprioarei. Nu vreau să mă ocup mai detaliat cu descrierea acestei metode cunos- cute de vânătoare, doresc numai să dau vânătorilor începători câteva sfaturi în privința întrebuițării, țipătoarei și anume a instrumentului cu a cărui ajutor imităm glasul caprioarei, dornică de a se împerechea.

Măjoritatea țipătoarelor este prevăzută cu un dispo- zitiv, cu a cărui ajutor îi putem modifica tonul. Dar adâncimea, sau înălțimea tonului nu are atâta impor- tanță — la tot cazul, tonul nu trebuie să fie ascuțit ca de ied — ca și modul de suflare prin care scoatem to- nurile din instrument. Ținând țipătoarea cu mâna

sufălăm în ea, să zic așa, din gât, par'că am pronunța silaba «hi», ca tonul să fie cât de moale, dar după scoaterea țipătului ne reținem respirația, pentru că țipătul căprioarei nu sună mai mult decât $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, maximum $\frac{3}{4}$ de secundă.

A descrie cu litere sunetul țipătului este greu. El nu este nici, «fip» nici «fiep» cum se cetește adesea. Poate mai corect îl putem imagina, prin pronunțarea silabei «âă», din care «â» este ceva mai lung decât «ă». Un «i» deslușit nu se aude de loc în țipătul căprioarei.

Deoarece căprioara țipă de cca. 6—10 ori cu interva- luri de cca. 2 secunde, este mai recomandabil să suflăm și noi în instrument de 6—10 ori cu pauze de câte 2 secunde. După aceasta așteptăm vreo 5 minute. Țipând după pauză de 3—4—5 ori cu intervaluri de 2—4 se- cunde, facem o pauză de cca. 10 minute, după care țipăm iarăș de 6—10 ori, din care primele 2 țipături mai repede una după alta, restul cu intervaluri de 5—10 secunde.

CĂINII DE ARET

RASSE ȘI METODE DE PERPETUARE ȘI REPRODUCȚIE.

de Locot. Colonel St. Ilie Iotta, Giurgiu

DOUĂ țări pot revendica recunoașterea ca adevărate patrii ale câinilor de aret:

Franța pentru «brac» și Anglia pentru «pointer» și «setter». Nu se poate afirma că și origina acestor rase este în aceste țări, totuș acolo găsim primele dovezi de întrebuințarea acestor câini la

vânătoare și de perfecționare în scopul acesta.

Cele trei rase, sunt cele principale și sunt la baza aproape a tuturor câinilor de aret. Formele lor fizice sunt distincte și deasemenea și caracterul, rezultat din ereditatea de temperament și instincte asupra cărora influențează dresajul.

Voiu descrie mai jos însușirile fizice și intelectuale căutând a le sintetiza, accentuând foarte puțin asupra celor cari se aseamănă și pot da naștere la confuziuni.

Bracul, pe care îl revendică și Germania în forma lui primitivă, pare a fi cel mai vechiu câine întrebuințat la vânătoare de păsări, și aceasta ar explica răspândirea lui în toate țările; în forma lui adevărată este pe cale de dispariție.

Este un câine de talie mare.

Toracele tronc-conic, perimetrul toracelui în formă de circonferință, pieptul larg deschis din care cauză picioarele dinainte sunt depărtate și este greoi la alergare.

Această parte a corpului indică temperamentul după legea fiziologică «funcțiunea crează organul».

Botul-capul, care exprimă facultățile cerebrale și de simțire, este la brac împărțit în părți neegale ca lungime. Botul este mai lung decât axul longitudinal al capului, este gros, cu buzele lăsate și tăiat în unghi obtus, nasul fiind proeminent. Capul este înalt și cucuiat. Orbitale largi, ochii înfundați. Urechile mari în formă de sapă cu colț în afară. De mic are un aspect bătrânicos.

Coadă este organul care exprimă instinctele ce se apropie de sentimente: Curajul și frica (în sus sau în jos). Bucuria și mulțumirea (la dreapta și la stânga). Energia și plăcerea (încordată și mișcată sacadat).

La brac, coada este grosă și lungă. E puțin mobilă.

E de colorii foarte diferite, predominând maroul și albul pătat pistruiat, păstrăviu.

Aceeaș înălțime la greabăn ca și la crupă, falduri la gât.

Părul aspru.

Are pinteni (? R.).

Este o rasă cu temperament moale (fără nerv) foarte docil și înțelegător.

A servit dela început ca apporteur.

Temperamentul său propriu zis nu ar fi fost cel mai mare defect și ar fi putut folosi și satisface multe gusturi.

Defectul cel mare al acestei rase a fost lipsa de miros, care este și cauza dispariției sale progresive.

După cum arată și numele rasei «Braque» (cuvânt pur francez) este un câine de aret, care poartă din vedere (braquer — a fixa cu ochii)¹.

Am văzut și am avut braci, cari tot mai aveau ceva miros, împrumutat prin infuziune de pointer. Aceștia căutau la botul cismeii, țineau urma cu nasul pe pământ și pontau foarte bine, când vedeau sau după ce auzeau prepelelă zburând.

Această rasă n'a mulțumit nici pe francezi deși era câinele național.

S'au făcut încrucișări cu pointerul fără nici o metodă și s'au obținut mai multe varietăți perpetuate prin consaguinitate pe regiuni. Rezultatul: sunt rasele de braci francezi destul de vechi și numeroase cari având și miros, cu drept cuvânt satisfac pe vânători.

În orice descriere a acestor rase veți vedea că se recunoaște mai mult sau mai puțin precis, că au și sânge de pointer.

Sub aceste forme bracul s'a răspândit în toată Europa, după ce fusese răspândit încă odată în vechime sub forma lui primitivă.

A afirma, că nu se găsesc răspândiți în Europa acești câini este tocmai contrar adevărului.

Dela francezi l-au luat și meridionali și orientali și chiar Germanii și toți i-au păstrat în ciuda afirmațiilor contrarii certificatul de naționalitate: numele.

Bracul vechiu german se aseamănă ca două picături de apă cu bracul primitiv francez și deși poate adus prin intermediul altor țări, rămâne, cum îl arată denumirea rasei de origine².

Și Germanii de curând relativ, au renunțat la acest câine, încrucișându-l cu pointerul. Din această încrucișare

¹ Este ceva imposibil. Se știe, că tocmai câinele are o vedere foarte slabă, așadar și mai puțin poate vedea vânatul mic ascuns în vegetație. (N. R.).

² Despre originea așă numitului brac, este greu de discutat, deoarece lipsesc dovezile precise. După alți autori, strămoșii tuturor raselor de prepelicari ar fi prepelicarii vechi spanioli aduși în Spania de Mauri, cari existau în două varietăți și anume: «pachon» de talia mai mare și «perdiguero» de talie mai ușoară. «Pachon»-ul iarăș ar avea două subvarietăți, din care «Pachon de Victoria» ar fi fost introdus în Germania, iar «Pachon de Navarra e Mallorca», în Franța. «Perdiguero» introdus în Anglia s'ar fi încrucișat cu «foxhoond» sau ev. «Southernhoond» dând ca rezultat pointerul. Această, în ce privește rasele cu păr scurt. Iar strămoșul comun al tuturor raselor de prepelicari cu păr lung ar fi vechiul «Spaniel», care după B. Schaw ar fi de origine spaniolă, dar după alți autori nu. Kriechler spre exemplu susține, că numele de «spaniel» un este bine tradus, și anume nu înseamnă spaniol, ci devine din cuvântul «espantar», a stârni. De altcun în Spania rassa cu păr lung nu a fost răspândită nici când.

Însă toate acestea sunt — hipoteze.

În limba germană «Bracke» nu este numele prepelicarului, ci al copoiului, deci acest nume nu dovedește de loc originea. (Nota Red.)

și din încrucișarea metișilor cu alte rase cari nu erau de vânatoare, au rezultat aproape toate rasele de câini de vânatoare germane: cei cu păr țepos sau descins din griffon care e tot câine francez.

Tot așa a rezultat și așa zisul brac german nou care dacă vrem să recunoaștem adevărul este când brac-pointer când pointer-brac, după ereditate care este preponderentă când de o parte când de alta.

A intervenit cam târziu însă, metoda, pentru a regulă moștenirea ce primește bracul german actual.

S'au selecționat din câini rezultați fără metodă fie prin încrucișarea continuă fie numai prin infuziune, exemplarele cari aveau un mai stabil echilibru de calități și pur și simplu au fost decretați de crescători (însă după probe făcute cu toată conștiințiozitatea) etaloni și producătoare de pur sânge brac german.

În disprețul însă al pedigreeurilor ce crescătorii liberează, lucrează însă legea atavismului încă destul de tare, deoarece trecutul acestei metode este foarte apropiat și ne pune foarte adesea în situația a nu ne putea pronunța — în privința unui astfel de câine. Câteva generații nu sunt de ajuns pentru a anihila această lege. Ea se manifestă și după zeci și zeci de ani.

Ca formă acest câine se apropie mai mult de pointer, vedeți urechile mai scurte ca la brac, botul puțin rotund, greabănul ridicat, toracele ca de ogar, picioarele dinapoi arcuite și desbrăcați-l de culoarea pestriță, pătată sau păstrăvie și veți avea un pointer de provenință dubioasă (? R.).

A moștenit în general dela pointer: ardoare și mirosul, iar dela brac culoarea, asprimea părului, docilitatea, instictul de a căuta cu nasul în pământ, a aduce și... coada.

A intervenit însă și aci metoda și i-a scurtat-o astfel ca să acopere organele genitale, cu toate că el în ciuda acestei dorințe, o ține tot în sus ¹⁾.

Depart de mine gândul de a defăimă pe acest câine și dacă arăt cele ce arăt, o fac numai pentru a ne feri să cădem în erori afirmând ca existent ceea ce dorim să fie. Acest câine ca descendent al pointerului este de mare preț și cu regulatorul sângelui de brac, poate deveni o rasă statornică și poate cea mai utilă majorității vânătorilor.

Pentru a se realiza aceasta se cere o condițiune sine qua non, ca acest câine să fie lăsat și perfecționat numai pentru aret; să se părăsească tendința de a-l face câine pentru vulpi, căci disprețuind legea imutabilă «de încrucișare și selecționare pentru reînțoarcere» va reveni la vechiul brac german, deoarece pointerul nu i-a dat calitatea de a ține urma cu nasul pe pământ.

Nu știu cum să explic mai bine această chestiune, tocmai în interesul rasei de câini germani.

Vulpea nu stă la aret, și deci dela început îi tăgăduim numele ce tot noi îl dăm de câine de aret.

Dacă bracul german poate exista ca o bună rasă, este numai prin ceea ce a moștenit dela pointer.

Selecționând continuu și numai calitatea de a ține urma cu nasul în pământ, vom ajunge fatal la câinele care caută la botul cizmei. Este contra naturii ca același câine să meargă, aproape la păsări și iepuri cu nasul în sus și să ponteze, dar tot el să și gonească la vulpi fie chiar numai după urma sângerândă. Cum putem garantă că nu gonește după urma de picior, — căci trebuie ținută seamă — sângele vulpei rănite nu se ține dără ca dăra artificială dela concursuri. Cum putem să ferim pe acest câine să nu se deprindă a gonii pe urma de picior a vulpii — când este știut că vânatul cu cât e mai mare și urma mai tare cum e în cazul vulpei, cu atât pasionează mai mult pe câinii cari s'au deprins la ea?

Toți «verlorenapporteurii» vor lăsa aretul la prepele, potârniche, sitari și iepuri, pentru o discutabilă urmă de vulpe, făcându-și de râs numele de câine de aret ¹⁾. Aceasta e grav de tot, nu ca în cazul lui «Fred» englezul (publicat de 2 autori în 2 articole diferite) și care nu și-a făcut decât corect — spre lauda lui — datoria de câine de aret. Fred în ruptul capului n'ar fi lăsat o potârniche împușcată pentru altele vii, ci mai întâiu ar fi adus-o stăpânului pe cea împușcată. Dacă a existat cineva să facă această experiență — auziți — ca un câine de aret englez să gonească și să aducă vulpea, a fost ceva anormal, dar care nu ne îndreptățește să cerem și câinilor de aret german să treacă pe lângă vânatul pentru care îi creștem cu mari sacrificii, ținând cu nasul pe pământ o urmă de vulpe.

Pentru că am afirmat că, cu metoda ce se urmează poate să-l facă pe brac pur și simplu copoiu, sunt dator a da și explicația:

Bracul vechiu francez a fost întrebuințat încă din cele mai vechi timpuri și ca alergător cu nasul pe urmă la vânatul mare.

Există și astăzi câinele alergător «St. Hubert» și «courant d'Artois» adevărat brac, care este întrebuințat la vânatoarea cu alergare pe urmă la vânat de câmp și munte, adevărat copoiu. Nu știu dacă și bocește cum se cere bracului nou german.

Deschideți orice carte franceză ilustrată care tratează despre câini și dacă acei câini alergători nu vor fi fotografia bracului vechiu german, să nu mai luați nimic în seamă din cele ce eu scriu. Vedeți dar că moștenind dela bracul vechiu german înclinarea de copoiu și aceasta de sigur că dela bracul francez a moștenit-o și că deși câine de aret, este învățat să ție urma la vulpi și să bocească și judecați ce va deveni.

Atunci, de ce atâta ură împotriva copoiului, când crescătorii bracului german vor să-l facă copoiu sub alt nume.

Prin ce minune, prin ce mijloace, putem să creăm o rasă de câini de aret și în aceeași rasă, să avem o parte cari gonesc la vulpi și alta cari nu, căci asta văd că se cere pedigreeurilor? Această înseamnă să negăm noțiunea cuvântului de «rasă» ²⁾.

¹⁾ Experiența dovedește contrariul. (N. R.).

²⁾ În orice rasă se găsesc exemplare, care înclină mai mult pentru o muncă anumită. Spre exemplu între basseți se găsesc unii, excelenți la vizuină, iar mediocrii la munca pe suprafața pământului și vice-versa. (N. R.).

¹⁾ Orice prepelicar, deci și bracul, trebuie să-și țină coada în direcția prelungirii, șirei vertebrale. Dacă nu o ține așa, este din cauza că are crupa prea scurtă. Așadar este un defect anatomic și ca atare nu poate fi caracteristicul nici runei asse de prepelicar. (N. R.).

Deocamdată bracul german nu e o rasă și până ce metoda nu-și va da roadele indiscutabile pedigreee nu ne garantează nimic. (? R.).

Pentru mine n'au nici cel puțin valoarea certificatelor de origină pe care le liberez eu, pentru a arăta că m'am străduit să păstrez bine o familie de câini de aret.

Rasei de setter gordon, care are multe decenii în plus, la care s'a pornit în anumit scop, de un om conștient cu metodă științifică, i se contestă totuș de unii că ar fi o rasă și se susține aceasta pentru câini germani. Eu văd și aci tot o metodă.

Pointerul este un câine care trăește și astăzi în forma lui primitivă, atât fizică cât și de intelect și simțuri. Este cea mai constantă rasă în care descendenții nu se abat dela caracterele generale.

Are talia mijlocie.

Toracele este caracteristic și-l deosebește neîndoios de celelalte rase.

Torace de ogar, se ridică în sus și se coboară mult în jos în partea dinainte. Perimetrul în formă de inimă cu vârful în jos.

Sternul ieșit dă părții inferioare a toracelui o formă de carenă.

Botul-capul; sunt de lungimi aproape egale ceace îi dă aparența că are botul scurt.

Sprânceană și fruntea ridicate, botul rotunjit perfect în partea de jos, înscriindu-se într'un unghi drept. Urechile potrivit de mari, sunt strânse înapoi pe lângă cap. Pielea pe frunte încrețită.

Coadă nu ajunge la genunchi, e subțire.

Energică și totdeauna întinsă ca un creion.

Este foarte mobilă; la vânatoare în stare de repaus este tremurătoare.

Părul este foarte scurt abia poate fi apucat bine cu vârful degetelor și foarte fin.

Picioarele dinapoi mult arcuite așa că e mult mai jos la crupă ca la greabăn.

Culoarea albă cu pete mari galbene sau maron. Pistrii de aceeaș culoare. Colori unice, galben, roșu, maro-uri.

Este câinele cu cea mai mare pasiune și ardoare pentru vânatul de aret.

Pentru vulpe are repulsiune.

De o rezistență și iuțeală neîntrecută.

Are cel mai bun miros comparat celorlalte rase.

Este cel mai recalcitrant dintre animale în curtea stăpânului și mai cu seamă la vânatoare unde nu aude și nu vede altceva, decât vânatul.

Instictele au fost așa de tari încât nu s'au putut modifica mult prin dresaj. Așa că englezi au renunțat a-l dresa, ei s'au mulțumit a-l exploata, alăturându-i un ajutor câine apporteur. Acest fel de vânatoare a fost o consecință a naturii pointerului, nu o cauză a temperamentului său cum se afirmă câteodată.

Cu pricepere și multă stăruință pointerul poate fi dresat ca cel mai bun câine de altă rasă. Munca aceasta întrece aproape întotdeauna răbdarea.

Chiar cu un pointer bine dresat trebuie să ai picioare bune și să faci băi de sudoare, având cheta foarte lungă și căutând foarte iute.

Are pontă de cea mai mare frumusețe.

Mi-aduc aminte, un exemplar ce am avut, sărind din fugă peste un măraciniș a simțit prepelița, s'a încovoiat în revenirea la pământ cu nasul înapoi, frânt de mijloc și a rămas ca o piatră.

Ponta nu e îndeajuns de prelungită față de cheta și iuțeala sa.

El devine un câine stârnitor de prepelițe când acestea sunt gata de plecare, când e vânt și când sunț slabe. Nasul său e atras de una, iar celelalte cari sunt în apropiere, se duc, deasemenea la vânătore în pădure.

Dacă e mai puțin dresat e în stare să caute până cade mort, atât de mult îl duce patima. (? R.).

Eu am făcut următoarea experiență:

Am pus o pereche de iepuri pentru prăsilă într'o curte închisă cu sârmă, destul de mare ca iepurii să se poată plimbă. Un pointer francez (cu ceva sânge de brac deci nu pointerul curat) a alergat în jurul îngrădelii zi și noapte fără răgaz, schincind și bocind, uitând și de mâncare și neascultând pe nimeni.

Dacă nu eră luat cu forță, cred că ar fi căzut învârtindu-se în jurul curții.

Dimpotrivă setterii la a căror pontă am împușcat zeci de iepuri, întorceau capul în altă parte ori de câte ori îi vedeau.

Ori câte defecte ar avea acest câine, el totuș rămâne ca un extraordinar câine și prin calitățile și prin exagerațiunile sale și va fi totdeauna regeneratorul tuturor celorlalte rase, cum se găsește acum, aproape la baza tuturor. În convingerea mea intimă cred că și setterul englez a avut o infuzie cât de mică de sânge de pointer¹⁾.

Setterul. În forma sub care-l cunoaștem cu acest nume, acest, câine are în Anglia patria sa. Această rasă are varietăți naturale pe regiuni și una creată de om: setterul gordon.

Este un câine de talie potrivită.

Gordonul are talia mare.

Toracele tronc-conic cu perimetrul în formă de elipsă turtită sus. Se prelungeste în linia pântecelui aproape pe nesimțite.

Botul-capul, sunt ambele dimpotrivă de lungi. Capul rotund.

Sprânceană orbitei și fruntea înalte. Emisferele craniului se văd pe deasupra.

Botul rotunjit. Urechile mari atârână mototolite.

Coadă. Este lungă întrecând genunchii cu sfârcul de păr. În general dreaptă.

Gordonul o ține în repaus cu vârful curbat în sus. La vânătore o încordează drept și câte odată o frânge dela mijloc cu vârful în jos.

Este mobilă cu băți largi.

Părul mare și ondulat e în general mătăsoș; la o varietate de gordon e mai aspru și mai puțin ondulat.

Franjuri de păr la toate picioarele.

Poate avea toate culorile: negru, maron, roșu, pătat și foarte frumoși albi complet.

¹⁾ După B. Schaw pointerul nu figurează între strămoșii setterilor. (N. R.).

Englezii l-au selecționat după culoarea, roșu în mai multe tonuri (irlandez) și negru cu extremitățile roșii (gordon).

Ca intelect este cel mai inteligent câine, în această privință întrece pe toate celelalte animale. Este remarcabil de ascultător și înțelegător. Foarte atașabil și sensibil la răsplată. Are mirosul foarte fin apropiindu-se de al pointerului.

Ardoarea lui aproape tot atât de mare ca a pointerului se vede în alergăturile și bucuria ce o exprimă când îl duci la vânatoare. Odată intrat în exercițiul meseriei, se schimbă ca prin farmec.

Caută temperat și prudent; galopul său e un galop lupesc ($1/2$ trap) îl schimbă după apropierea vânatului în trap sau chiar pas. Se uită continuu din instinct la stăpân, ca și cum i-ar cere îndemn sau aprobare.

Am avut un setter roșu care la prima adiere de miros al sitarului, căta foarte nervos însă aproape lungit la pământ și i se întâmplă adesea să ponteze din poziția de down.

Cu tot părul său mare este tot atât de rezistent ca și brații noi și aproape ca și pointerul. Dacă i se tunde părul pe timp călduros (la perpelite) își ia aluri de pointer simțindu-se ușor.

Am vânat cu câini din această rasă alături de cei mai iuți câini; n'au cerut niciodată mai multă apă ca ceilalți și nu s'au culcat la umbră fără voie.

Ceeace este mai important e că aproape în regulă generală a avut proporțional cel mai mult vânat pontat, ajungând până la sută la sută; nimic speriat și săltat fără prevestire. Prin experiența ce o câștigă foarte repede ajunge de pontează totdeauna iepurii la vânatoare la picior (exceptând ogoarele). Ca rezultat al căutării instinctive în cercuri (dacă știm a exploata aceasta prin dresaj) pontează astfel că rămâne foarte des vânatul între el și vânător.

Pentru a arăta în ce grad înțelege exercitarea vânătorei e că stă liniștit în țiuțoare la vânătore cu bătaie, vede vânatul și nu face nici o mișcare. Mi s'a întâmplat să împușc vulpe care se apropiase la 25—30 pași deși eu și câinele o văzuserăm mai de departe.

În această privință povestesc întâmplarea de mai jos în adevăr rară:

Eram la sitari în primăvara 1926 cu căpitanul D. Căutaserăm în zadar câteva ceasuri și ne înapoiam la trăsura, mergând la oarecare distanță mai căutând, însă fără speranță. Câinele meu se oprește și face scurt «jos» tremurând de enervare. Zăresc înaintea mea săltând un animal mare printre tufișuri.

Uimit de forma pe care nu o înțelegeam, stau și eu nemișcat, în genunchi, înapoia unui lăstar. Atunci apare un mare și frumos lup ce ducea o capră apucată de lângă greabăn. Corpul acesteia se încovoia înaintea capului lupului, iar capul caprei se întindea înapoi pe lângă corpul lupului. Eră numai la 30 pași. S'a oprit, a lăsat capra jos și a tras cu colții cari luceau în soare, spre a-i goli pânțele. Eră prea grea de purtat. (Poate o apportă la pui). În aceste clipe, în loc să trag cu ambele focuri la cap cu oarecare șanse (alice de sitar) mi-a fulgerat gândul să schimb un cartuș.

Negăsind numaidecât, căci nu mișcam de loc, cartușul singur ce aveam, am pierdut câteva secunde. Găsit în sfârșit, arunc cartușul ce scot din pușcă. Sgomotul face pe lup să ridice capul, părăsește capra și pleacă în galop. Pleacă și focul cu alice mari. Nu l-am lovit și prevestesc pe prietenul meu care trage și el. În tot acest timp — nici un minut — câinele a stat nemișcat și nu pe el l-a simțit lupul, dar gestul meu.

A ținut câinele încăpțânat urma, dar plictisiți am părăsit locul de vânatoare.

Peste câteva zile ne-am dus din nou și chiar ciobanul păgubaș ne-a spus că s'a găsit un lup împușcat cam la 2 km. de unde trăsese în el.

Se afirmă chiar ironic că setterul englez, câine nobil, nu e propriu pentru vânătore de baltă și că nu intră în apă. Este scris această în «Revista Vânătorilor». Nu știu cum a putut trece nerelevantă această afirmațiune contrară adevărului. (Eu notez de mult tot ce se scrie și ce se vorbește în privința câinilor și vânătorilor și intenționez să tipăresc o brușură care să îmbrățișeze vânătore din toate punctele de vedere. N'am reușit să dau o formă acestei chestiuni din lipsa de răspuns și poate și din lipsa de curaj în fața... criticilor).

Setterul în general e acuzat că e câine specialist pentru baltă și de această acuzațiune l-am apărat neîntrebuințându-l decât rar la baltă. Caută foarte bine la boboci de rață în ierburile inundate și pontează.

Nu există alt câine mai bun la duble și surde (înru-dite cu becațina și sitarul). Dacă n'ar fi apa prin care bălăcești aproape continuu — te-ai crede la prepelițe-la fel se comportă acest câine.

La vânătore cu barca, sare după fiecare foc și aduce; îl poți conduce cu semnul brațului spre vânat când nu-l vede sau s'a mișcat.

A fost o frumusețe când 2 câini de această rasă s'au jucat în văzul multora $1/2$ oră cu un boboc de lișiță rătăcit aproape de locul unde Giurgiuvenii se scaldă. Nu au reușit să-i învingă minciunile și scufundările și am fost silit să-i chem, expuși să se înnece de oboesală în apa adâncă și cu brădiș.

Recunosc că etalez cam mult calitățile acestui câine pe care îl prețuiesc, dar o fac tocmai fiindcă văd că este cel mai dușmănit ¹⁾.

Chiar sunt în adevăr și cauze care fac să nu fie îndeajuns de prețuit:

1. Se aclimatizează greu.
2. Degenerează.
3. E bolnăvicios.

Imprăștiat pentru calitățile sale în toate țările eră la un moment dat cel mai prețuit și căutat câine și a trecut și mările și oceanele.

Aceasta însă i-a fost spre pieirea lui, căci crescătorii puțin conștiincioși au căutat să-l producă în

¹⁾ Sunt de fapt și oameni, cari dușmănesc o rasă de câine, fiindcă lor nu le place. Dar tocmai setterul — incontestabil cel mai frumos câine de vânătoare — are și mulți aderenți, cari îi prețuiesc excelențele calități. (N. R.).

cantități mari comerciale, fără să țină seama de calitate.

Chiar sub această formă a rămas unul dintre cei mai folositori câini de aret pentru toți vânătorii cu conștiința dreptății.

Setterul irlandez cred că are la bază sânge de pointer și afară de temperanță și inteligență pe care le are în plus nu diferă, în caracterele generale de acesta.

Așa se explică că încrucișarea dintre aceste rase nu a stricat mult setterului, l-a făcut numai mai iute.

Setterul gordon a fost creat tocmai pentru a remedia aceasta în patria lui și are în majoritatea lui sânge de setter irlandez. Așa se explică că aproape la fiecare fătătură sunt pui de culoarea roșie. Aceștia crescși pentru experiență seamănă în totul setterului gordon fiind tot așa de apporteuri și temperați.

EDUCAȚIA ȘI DRESAJUL CÂINILOR DE ARET ÎN VEDEREA EXECUȚIUNILOR DE URMĂRIREA ȘI APORTAREA VÂNATULUI MIC RĂNIT

(U R M A R E)

de Ing. Andrei, Caransebes

MOTTO: Vânătorul are pururi un cuvânt de cinste dat,
Ca să cruțe și să aibe'n ocrotirea sa vânatul.
Căci făcând o vânătoare precum stă în lege sfatul
Premări-vom Creatorul prin fapturn ce-a creat.

(Dedicație autografă pusă de M. S. Regele
pe fotografia ce a dăruit-o Uniunii).

Având capra de aport în gură, puțini câini o vor ține așa, căutând aproape fiecare s'o dea afară cât se poate de repede. Unii să și aruncă și se tăvălesc pe jos cu ea, fie de frică, fie crezând că este ceva de jucat. Noi vom împiedeca însă orice altă manifestare a câinelui, decât aceea de a ține capra în gură, punând mâna dreaptă sub maxilarul inferior și pe cea stângă deasupra celui superior, zicând mereu: «*așă*» «*bine*», arătând câinelui, că nu-i voim nici un rău. După aceea punem mâna dreaptă pe capră, zicem: «*lasă*», și ridicând mână stângă de pe maxilarul superior, luăm capra din gură.

Acest lucru îl repetăm zilnic și atâta timp până când câinele va ține capra în gură mai mult timp, fără a-l ajuta cu mâna.

Deci am obținut un lucru: «*câinele ține aportul în gură*».

Vom continua apoi acest exercițiu, pronunțând comanda «*apporte*» ori de câteori vrem, ca discipolul să deschidă gura și să primească aportul. După un anumit număr de exerciții — care variază după felul mai mult sau mai puțin recalcitrant al câinelui — el va deschide singur gura și va primi aportul; deci al doilea lucru pe care l-am obținut cu elevul nostru este faptul că *el deschide gura la comandă*, luând în gură aportul.

După fiecare exercițiu reușit mângâem puțin câinele zicându-i: «*bine*».

Se poate întâmpla că discipolul, chiar după ce cu alte ocazii a executat spre mulțumirea noastră aceste exerciții, nu mai vrea să deschidă gura sau să primească aportul. În aceste cazuri vom apăsa din nou cu dege-

tele noastre buzele câinelui, forțându-l să execute comanda dată. E bine chiar, ca din când în când să repetăm exercițiul până la saturație, sau scârbă chiar din partea câinelui, deci până când el va refuză să execute comanda, pentru ca în felul acesta ni se va da ocazia să-l constrângem. În forma aceasta *câinele va câștiga convingerea, că el trebuie să execute comanda, chiar și atunci când el n'ar mai avea plăcerea să facă acest lucru și că el nu se poate sustrage dela executarea ei*.

Afară de felul acesta de a constrânge pe câine de a executa comanda noastră, e bine ca — drept pedeapsă și recompensă cu mult efect — dresorul să facă uz și de următorul lucru: când discipolul nu execută deloc sau fără plăcere exercițiile ce i se pretind să-l constrângem mereu și să extindem ședința respectivă mai mult ca de obicei, iar în cazul contrar, deci când câinele execută cu plăcere și bine comenzile, ședința să se reducă.

Câinele inteligent înțelege foarte repede că se poate ușor scăpa de ședințele neplăcute când face pe placul stăpânului.

În general putem face zilnic două ședințe de dresaj cu câinele, dar fiecare ședință să nu treacă decât în cazurile de sus de 25—30 minute.

La exercițiile de aport descrise până acum să îngrijim ca elevul să nu lase sau să nu scape din gură aportul, decât atunci, când i se dă comanda «*lasă*». Pentru a obișnui câinele la acest lucru vom pune din când în când mâna pe aport, fără însă a pronunța comanda «*lasă*». Luăm apoi mâna de pe aport, cu un cuvânt marcăm intențiunea noastră de a lua aportul. Câinele n'are voie însă să lase aportul decât numai atunci când zicem «*lasă*». Dacă el totuș nu așteaptă comanda, ci lasă aportul din gură atunci când noi punem mâna pe acesta, zicem cu un ton mai poruncitor (însă nu strigând sau răcnind) «*apporte*» și introducem din nou aportul

în gura câinelui, aplicând la caz de nevoie și apăsarea cu degetele noastre pe buzele lui.

Dacă câinele face exercițiile descrise până acum, adică dacă el ia și ține în gură aportul, ori de câte ori i se dă comandă și dacă el nu lasă din gură pe acela, decât în cazul când i se admite, mergem mai departe cu dresajul.

Ca o continuare la exercițiile de până acum, ținem capra de aport la o palmă distanța și la același nivel cu gura câinelui și zicem «apporte». Dacă elevul nostru a făcut bine exercițiile anterioare, nu va ezita mult și va lua în gură aportul. Dacă el totuși nu-l ia dela

«Înainte». Exerciții de târâre.

această distanță, apropiem puțin și încet aportul de gura lui și el îl va primi.

Acest lucru îl repetăm mereu până atunci, până când elevul întinde singur capul și ia fără multă ezitare aportul. În cazul însă, când el cu toate acestea rămâne recalcitrant și nu se apropie cu capul de aport și nu-l ia în gură, recurgem la un alt mijloc. Dreapta noastră ține aportul la distanța arătată înaintea câinelui, cu stânga ținem din scurt sfoara dela zgardă. Pronunțăm comanda «apporte», tragem de zgardă ușor, cuiele vor intra în funcție, câinele pentru a se feri de efectul cuielelor își apropie capul de aport și fiind acum gura lui în contact aproape cu aportul, îl va lua în gură.

Mai departe vom ține aportul (capra de aport) tot mai distanțat, dar la același nivel cu gura câinelui și vom pune întotdeauna zgarda de dresaj în funcție, ori de câte ori el refuză să se apropie de aport. Să nu uităm însă să mângâem câinele atunci când el execută bine comanda primită. Îndepărtând mereu capra de câine vom ajunge la un moment dat într-o situație când câinele nu poate lua aportul decât dacă se ridică în picioare (câinele a stat până acum în poziția așezată) și face un pas-doi ca să ajungă la aport. Fiind aceasta o aba-

tere de felul cum el până acum a luat aportul în gură, el va ezita să satisfacă comenzii primită. Zgarda de dresaj ne stă însă la îndemână. O vom pune în funcție, trăgând puțin de sfoară. Sub influența aceasta, el vrând-nevrând se apropie de aport și-l va lua în gură.

Când discipolul nostru execută acest lucru bine, ținem aportul din nou aproape de gura lui, dar ceva mai jos de înălțimea botului, constrângându-l în felul cunoscut deja de noi să ia aportul din această poziție, atunci când el ezită să facă aceasta.

În continuare ținem aportul tot mai jos, până la genunchii lui și chiar și mai jos, depărtându-l apoi la acest nivel la $\frac{1}{2}$ și chiar un pas distanță de câine. În urmă apoi ridicăm aportul deasupra înălțimii botului, la început puțin apoi tot mai mult.

În urma acestor exerciții — foarte des și cu multă răbdare repetate — câinele învață să ia aportul din mână noastră în orice situație s'ar găsi acela. Aceste exerciții se vor repeta până la perfecțiune, complicându-le apoi în diferite feluri. De exemplu ținem aportul la o parte sau înapoia câinelui, apoi la 10—15 pași înaintea lui, cu un cuvânt vom face ca elevul nostru să ia cu siguranță și fără ezitare aportul din mână noastră. Fiecare dresor va

ști să complice aceste exerciții așa fel, ca discipolul să devină perfect în executarea comenzii.

Intotdeauna să îngrijim însă ca discipolul să nu lase, din gură aportul până când nu primește comanda lasă. *El trebuie să știe că misiunea lui de apporteur pentru fiecare caz dat nu este terminată decât atunci, când pronunțăm comanda «lasă», deci ca până atunci, orice s'ar întâmplă el n'are voie să lase aportul din gură.*

La exercițiile descrise până acum, câinele a învățat să ia aportul din mână noastră. Urmează, ca să învățăm câinele să ia aportul de jos sau în general de oriunde l-am pus.

La aceasta îl vom învăța ținând aportul în mână așa fel, ca să atingă pământul.

Fiind el obișnuit să ia aportul din mână noastră, în orice situație posibilă s'ar găsi acesta, îl va lua în gură și acum. Il mângâem drept resplată. La următoarele încercări punem aportul pe jos și ținem mâna pe el sau îl atingem numai. În continuare ținem mâna numai aproape de aport. După fiecare exercițiu îndepărtăm tot mai mult mâna de aport, până când acesta stă liber pe jos.

În felul acesta câinele învață să ridice aportul fără ca noi să ținem cu mâna de el.

Insist aci asupra următoarelor, pe cari (le repet) le consider drept lucruri principiale și de ele depinde foarte mult felul cum câinele va corespunde în practică.

Câinele e ținut mereu la zgardă în tot timpul acestor exerciții de dresaj. Legătura aceasta materială, ce există între dresor și câine este un mijloc ideal cu care putem aduce câinele la convingerea, că pentru el nu există decât o singură cale și anume aceea de a se supune dorințelor stăpânului și că el nu se poate sustrage dela executarea exercițiilor, cari făcute fiind în felul descris și des repetate nu sunt plăcute pentru el, în deosebi atunci, când el este recalcitrant din fire și când pentru executarea comenzii recurgem și la introducerea prin constrângere a aportului în gură.

Câinele care este ținut la zgardă în timpul dresajului de bază și asupra căruia nu exercităm nici o constrângere sub nici o formă fără ca să fie legat, nu va deveni *timid* niciodată. Ce este timiditatea la câini și cum devin câinii timizi? Știm cu toții că timiditatea este un viciu aproape — și anume în 90% din cazuri, — ireparabil, care rar se naște cu câinele, dar pe care și-l poate câștiga în urma unui tratament greșit, ce îl aplică dresorul.

El se naște în generalitatea cazurilor în felul următor. Câinele face, sau ni se pare nouă că a făcut o greșeală. Il pedepsim. El fuge și se ascunde. Cazul se repetă și câinele după 3—4 cazuri analoge constată că el atunci, când fuge, sau se ascunde, sau mai în urmă când e departe de stăpân, se poate sustrage dela pedeapsă.

În felul acesta câinele a devenit «timid» (Handscheu). În cazul însă când el este ținut la zgardă când îl constrângem să facă ceva, sau când îl pedepsim pentru neexecutarea unei comenzi (aceste două lucruri de foarte multe ori se suprapun) el n'are ocazia să-și câștige convingerea, că el se poate sustrage dela executarea vre unei comenzi, sau dela primirea pedepsei. Delăturată fiind cauza acestui viciu, câinele nu va deveni timid.

Am făcut această abatere, crezând că este necesar să arăt lucrurile de mai sus, deoarece prezintă importanță pentru dresaj și pentru că tratatele citate, care se ocupă cu dresajul câinilor de aret nu prezintă acest viciu al câinilor în felul acesta și nu arată modalitatea de a-l preveni.

Pentru exercițiile de dresaj la aport nu recomand cravașă dresorilor începători, cu toate că ea este un mijloc bun în mâna dresorului, când avem de lucru cu un câine recalcitrant. La întrebuintarea cravașei (sau a unei nuiete) să se știe ca principiu, că niciodată

să nu se pedepsească, adică să nu se bată cu cravașă câinele atunci, când el ține aportul în gură. În acest caz el în credință, că ia bătaie pentru faptul că ține în gură aportul, nu-l va mai lua poate niciodată. Eu întrebuintez cravașa atunci, când câinele scapă din gură aportul fără ca să-i admit aceasta, apoi în cazul când după multe exerciții bine reușite, adică atunci când el știe ce trebuie să facă, refuză să ia aportul în gură.

În privința acestui fel de a învăța un câine să apor-teze am un caz tipic. Actualul meu câine «Print de Bihor» a dovedit la exercițiile de aport un caracter

Câinele ține în gură aportul.

recalcitrant, cum nu mi s'a dat nici să văd, dar nici să cetesc. Degeaba am încercat cu orice mijloc; vorbă bună, blândețe, etc., toate au dat greș. «Print» nu voia să țină nici o secundă măcar aportul în gură. Se trântea de vatră și ținea gura căscată. În timp de 3 luni de zile nu s'a prins nimic de «Print». Nici zgarda de dresaj împănată cu cuie, nu mi-au ajutat. Atunci — cu toate că nu există, autor de cărți de dresaj, care să recomande întrebuintarea cravașei la exercițiile de aport, afară de prietenul Ötvös B. — am recurs la cravașă.

Vă pot spune, că cecece n'am putut obține timp de 3 luni cu blândețe și vorbă bună, acea am obținut cu cravașa în 2 săptămâni și azi «Print» ridică în gură și pe dracu dacă-l poate.

Toate exercițiile descrise până acum le-am făcut cu capra de aport ne fiind îngreunată decât numai cu plăci de lemn. Pentru continuarea exercițiilor vom utiliza pentru aceleași exerciții iepurele și vulpea împaiată, procedând față de câine în felul cunoscut atunci, când el refuză să ia și să țină în gură aceste aporturi.

Pe fiecare blană împaiată aplicăm la mijloc o le-gătură de pânză de sac, ca discipolul să țină de acest dispozitiv.

Câinele a învățat dar să ia aportul în gură de ori unde

ar fi el așezat și să-l țină până când nu primește comanda «lasă».

Urmează să-l învățăm, ca el să ne aducă aportul. Pentru acest scop, punem aportul pe jos, dăm comanda «apporte» câinele îl ridică și atunci plecăm împreună cu câinele legat de zgardă prin localul de dresaj ori prin curte. Câinele trebuie să meargă cu aportul în gură. Apoi îi zicem «șezi» și noi mergem mai departe, până la capătul sfoarei de dresaj. Ne oprim, ne întoarcem spre câine, pronunțăm comanda «apporte-ac!».

El va veni, iar dacă nu vine tragem de sfoară.

Câinele ridică aportul de jos.

În fața noastră îl punem să șadă, punem mâna pe aport zicem «lasă» și luăm aportul.

Pentru aceste exerciții e bine să ne facem rost de o sfoară de dresaj de 5—10 m. lungime.

Dacă elevul a înțeles și acest exercițiu și îl execută bine, mergem mai departe.

Câinele șade. Punem aportul la 2—3 pași în fața lui. Noi stăm lângă el. Dăm comanda «apporte». El se va duce la aport, îl va lua în gură și se va întoarce cu el la noi. În cazul când el ia aportul, dar rămâne acolo, neștiind că trebuie să vină cu el la noi, zicem din nou «apporte» și în același timp tragem din sfoară, determinându-l să vie la noi. În fața noastră îl punem să șadă și îi luăm aportul din gură în modul cunoscut mângâindu-l și zicându-i, bine».

După câteva exerciții deasemenea natură, câinele va ști rostul comenzii «apporte» și va aduce stăpânului aportul ridicat.

Luăm, acum din nou iepurele și vulpea împăiată și continuăm exercițiile de aport în felul următor. Am zis că aceste aporturi, adică iepurele și vulpea împăiată vor fi prevăzute la mijlocul lor cu câte o fâșie de pânză de sac lată de 10—12 cm. strâns legată. Scopul acestui dispozitiv rezidă în faptul, că discipolul, având oarecare

scârbă de suprafața păroasă a acestor obiecte de aport, le va lua în gură apucându-le de locul unde se găsește aplicată fâșia de pânză, adică de mijloc.

Astfel procedând el se obișnuiește să prindă aportul de mijloc pe de o parte, iar pe de altă parte trecerea dela luarea în gură a caprei de aport netedă la suprafață, la blănurile împăiate, păroase nu este bruscă.

Exercițiile ce le vom face cu aceste aporturi nu diferă în principiu de acelea făcute cu capra de aport. Vom determina câinele, ca să ia la comandă vulpea sau iepurele împăiat. Unii câini le vor lua imediat, alții însă, ne fiind încă familiarizați cu aceste noi obiecte, vor refuza să execute comanda.

În acest caz zicem din nou «apporte» și în același timp forțăm cu mâna stângă deschiderea gurii și primirea aportului în felul cunoscut.

Cuvintele de laudă și mângâierea, ce va primi discipolul pentru executarea fără ezitare sau chiar numai pentru intențiunea ce arată luând în gură obiectul străin sunt imbolduri, deosebite pentru el și recomand dresorului ca să facă uz de acest lucru. Azi ajutând cu mâna câinele pentru a ține aportul în gură timp mai îndelungat, mâine constrângându-l cu zgarda de dresaj să ridice de pe jos vulpea împăiată în curând el se obiș-

nuește cu noile aporturi, le cunoaște și ceace este îndeosebi important, el învață să cunoască din nou forța voinței stăpânului său. Și pe zi ce trece, cu ocazia fiecărui exercițiu de aport, câinele își dă seama, că nu de el depinde executarea comenzii, ci de stăpânul său.

Dacă elevul nostru execută punctual exercițiile descrise până acum, adică el ia și ține în gură, se duce și aduce la comandă aportul, începem să-l dresăm în vederea aportării de obiecte grele.

Unii dresori încep după ce au terminat aceste exerciții descrise aci, cu exercițiile de aportarea de vânat împușcat. Eu nu recomand acest lucru și anume pentru faptul, că vânatul nu prezintă un corp rigid, ci el are pene, aripi, are picioare, ce atârnă eventual de pe corp și are — în cazul iepurelui de curând ucis — pielea ce alunecă pe corp și ca atare prezintă câinelui un ceva necunoscut, de care are eventual și scârbă și la aportarea căruia el trebuie constrâns.

Și știm din experiență, că nu este bine să constrângi câinele nici măcar numai cu mijloacele ce am recomandat, să țină în gură vre un vânat împușcat, când lui nu-i convine și când el încă n'a avut ocazia să cunoască pe deplin puterea voinței noastre, pentru că obișnuit

fiind cu aportarea de obiecte rigide se vede pus în mod brusc în fața unei probleme străine.

Esté bine, deci ca să continuăm să facem exerciții cu aceleași mijloace (unelte) de dresaj, cu cari am început dresajul, complicându-le în felul ce voiu arăta mai la vale, desvoltând în câine *simțul obligației* și preparându-l în mod treptat pentru aportarea vânatului ucis.

Aceasta nu înseamnă că nu sunt cazuri, când un câine apor-tează iepurele sau potârnicchia chiar și fără dresaj. Deloc. Scopul dresajului ce descriu aci nu este însă, ca să obțin dela câine execuțiuni de aport, pe cari el le face de bună voie, din contra *vreau să determin câinele ca el și atunci să apor-teze când el nu vrea, dar vreau eu*. Numai în acest caz pot fi sigur că nu voiu pierde nici un vânat rănit, că vâtorul meu tovarăș nu-mi va îngropa iepurele, ce nu-i convine să-mi aducă, sau că nu-i va da drumul pe vreo râpă la vale când drumul îl duce pe asemenea locuri și când iepurele este greu.

Așadar complicăm exercițiile de dresaj pe cari câinele le face până acum, întrebuintând uneltele cunoscute de el. Incepem cu capra de aport. Aceasta n'a avut pe ea până acum, decât plăci de lemn, adică n'a avut mai mult decât greutatea de 1 kgr.

Scoatem acum de pe ambele capete ale caprei de aport câte o placă de lemn și o înlocuim cu plăci de fier îngreunând în felul acesta aportul cu cca. 100 gr.

Diferența de greutate nu este mare și câinele nu va întâmpină nici o greutate la luarea aportului în gură. La 2—3 zile înlocuim câte o pereche nouă de plăci de lemn cu plăci de fier.

Câinele se va obișnui să ridice capra grea, deoarece greutatea ei se urcă cu câte puțin pe neobservate. Totuș repetarea exercițiilor va face pe câine să se supună ordinului dresorului. Ca un alt rezultat al acestor exerciții după un timp oarecare, veți putea vedea cum se întărește gâtul câinelui și cum i se desvoltă mușchii. Durata exercițiilor se va reduce în raport cu greutatețile noi, ce punem pe capra de aport. Cu ocazia fiecărei ședințe de dresaj, punem câinele să ducă aportul în gură 5—15 minute fără întrerupere, respectiv ne plimbăm cu el, având el capra îngreunată în gură.

Să nu creadă cineva, că la aceasta se ajunge în 2—3 zile. Nu. Cel puțin 4—5 săptămâni cu exerciții zilnice sunt necesare, ca un câine de 12—15 luni să ducă în gură un aport de 4—5 kgr. timp de 10 minute.

Deci nu este un lucru ușor de obținut. Dresorul trebuie să dea dovadă de multă paciență și perseverență.

Câinele va obosi, va scăpa aportul din gură; aceste momente sunt toate ocaziuni bune pentru a ne impune voința, pentru a face pe câine să se învingă pe sine însuș și să execute comanda primită. Să nu abuzăm însă. Când câinele a scăpat aportul din gură pentru că a obosit sau îl doare gura, nu-l vom constrânge să mai execute comanda, decât până când el în urmă o singură dată măcar face ceea ce i se cere. Și când el a făcut acest lucru, adică atunci, când el s'a învins pe el însuș pentru a se supune voinței noastre, închidem exercițiile îl mângâem și-l recompensăm cu vorbe bune.

Continuând cu complicarea exercițiilor de aport,

«Bate!». Câinele latră la comandă. Exerciții de dresaj pentru «bocirea» vânatului găsit mort.

punem greutateți repartizate în mod egal la ambele capete ale blănurilor împăiate introducând în ele pietre sau alice. La început greutatețile sunt mici, în urmă însă se sporesc din câte 3—4 zile, până ce blănurile împăiate ating greutatea unui iepure, respectiv a unei vulpi.

Când discipolul nostru duce timp de 10 minute vulpea împăiată și îngreunată la 6 kgr. sau chiar mai mult, putem trece la un nou fel de dresaj. Vom învăța câinele să apor-teze într'o aliură repede adică îl vom determina, ca el primind comanda, să se grăbească la aport să-l ridice repede și dintr'odată să și vină cu el în galop.

Pentru obținerea acestui lucru procedăm în felul următor: Luăm câinele la zgardă. Aportul (întâiu capra de aport, apoi blănurile de vânat împăiate) îl punem pe jos. Mergând cu câinele ținut la zgardă, trecem către aport așa fel, ca discipolul să ajungă exact în fața lui. Nu mergem prea repede. Trecând pe lângă aport, comandăm câinelui «apporte», fără ca să ne oprim.

În cazuri rare, câinele va lua aportul de pe jos, deoarece nu așteptăm ca el să prindă cu gura de aport, ci mergem înainte. Deci în acest caz vom muștra câinele, zicându-i «ce-i asta» și întorcându-ne înapoi, revenim

la aport. Trecând din nou pe lângă el pronunțăm din nou comanda, dar nu ne oprim.

Poate că nici acum și chiar după a 3—4-a încercare el nu va putea lua aportul de pe jos. În acest caz ne oprim în fața aportului și comandăm «apporte» cu un ton mai sever, aplicându-i imediat o pedeapsă cu ajutorul zgardei de dresaj, în cazul când observăm vreo ezitare din partea lui. Repetăm acest exercițiu de vreo 5—6 ori îngrijind ca executarea să se facă exact. După aceasta revenim asupra exercițiului de mai sus. Mergem din nou asupra aportului și trecând pe lângă el poruncim aportarea lui. Dacă câinele a ridicat aportul ne oprim și exprimăm recunoștința noastră, mângâindu-l și zicându-i «așa bine». De acum înainte repetăm acest exercițiu și ori de câte ori câinele trece de aport, fie fără a-l ridica deloc, fie întârziind cu ridicarea lui, tragem de sfoara legată de zgardă, drept pedeapsă pentru neexecutarea comenzii și revenind la aport, poruncim din nou ridicarea lui cu un ton mai aspru.

Astfel procedând va lua aportul foarte repede în gură.

Pentru a-l determina ca să aducă aportul în galop, n'avem decât să lăsăm aportul jos, așa ca el să vadă acest lucru, și să mergem vreo 20—30 pași înainte.

Acî ne oprim, ne întoarcem spre aport, dăm comanda arătând spre aportul lăsat în urma noastră. Câinele va pleca să aducă aportul, iar noi mergem mai departe. El va lua aportul în gură și văzând că noi mergem mai departe, se va grăbi să ne ajungă. Acest exercițiu îl vom repeta ori de câte ori ni se dă ocazia să ne plimbăm cu elevul nostru. După câteva exerciții el va pleca în plină viteză după aportul lăsat la sute de metri în urma noastră, îl va lua repede în gură și tot în galop se va întoarce cu el la noi. Și la acest exercițiu, ca și în general la toate exercițiile de dresaj este neapărat necesar ca să-l complicăm treptat și pe neobservate, și să nu trecem mai departe la un alt exercițiu, până ce câinele nu face perfect exercițiul respectiv. Cu referire la acest din urmă exercițiu: să nu trimitem câinele să apor-teze aportul lăsat la 100 pași în urma noastră, dacă el n'a co-

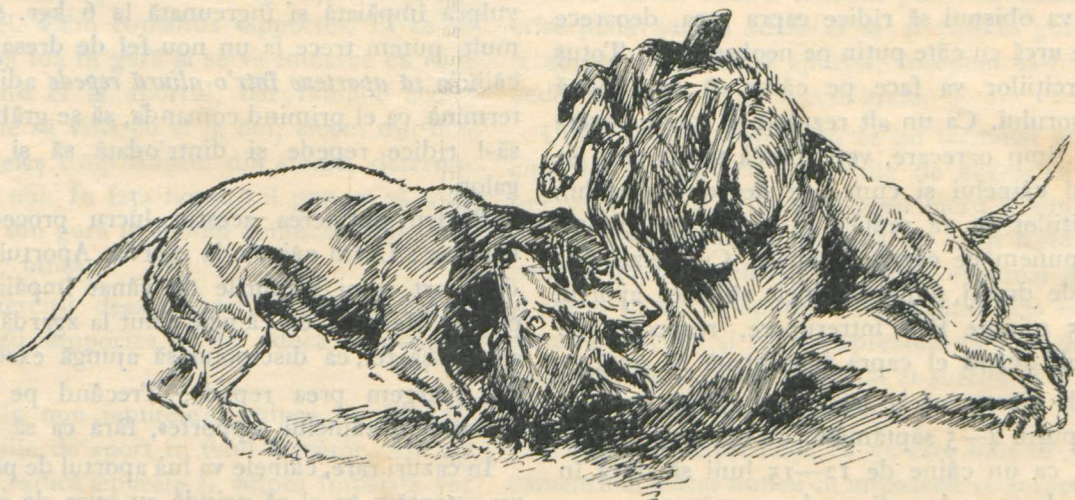
respuns pentru acest exercițiu la distanța de 50—60 pași.

Acest exercițiu îl facem și cu iepurele și cu vulpea împăiată.

După câteva ședințe de aport cu aceste blănuri împăiate, câinele se familiarizează cu ele și le va apor-ta fără nici o ezitare îndeosebi, dacă îl mângăem pentru fiecare exercițiu bine reușit. Pentru complicarea exercițiilor cu aceste aporturi, luăm pânza de sac, ce am legat de mijlocul blănurilor și determinăm câinele, ca el să le apor-teze fără a avea pe ele acest dispozitiv.

În cazul când câinele a corespuns bine la toate exercițiile descrise până aci, putem fi siguri că el va face toate exercițiile arătate și cu blănurile împăiate, chiar și după ce am îndepărtat legătura de pânză de pe mijlocul lor. Cu toate acestea se poate întâmpla, că elevul nostru refuză executarea comenzii de scârba ce i-o inspiră suprafața păroasă a acestor aporturi. Noi însă nu ne vom supăra, din contra vom uză de această nouă ocaziune, ce ni ne dă, de a ne impune voința și de a forță din nou pe elevul nostru, ca să facă ceva, ce nu-i place. Deci în acest caz refacem cu aporturile, blănuri împăiate, toate exercițiile descrise, începând cu cel mai elementar exercițiu descris, și îngrijind să nu mergem mai departe cu exercițiile în cazul, când el n'a corespuns exercițiului anterior. Pentru contrsângerea câinelui la executarea comenzilor, dispunem de zgarda de dresaj, a cărei cuie vor intra în acțiune în mod sensibil, ori de câte ori el dovedește recalcitrantă și strivirea buzelor cu ajutorul mânei stângi, când el nu deschide gura la comanda dată, iar drept recompensă nu vom uita să-l mângăem și să-i zicem «așa, bine» când el după câteva execuții făcute prin constrângere, execută bine exercițiul ce i se cere.

Dacă câinele nostru execută spre deplina noastră mulțumire toate exercițiile descrise aci, mai facem o serie de exerciții tot cu uneltele arătate și numai dacă el corespunde și aci, vom trece la exercițiile de aportarea vânatului ucis. (Urmează).

COMUNICĂRI ȘI PUBLICAȚIUNI

NICOLAE COSĂCESCU

Cuprinși de durere, aducem la cunoștința membrilor noștri, știrea morții unuia din cei mai distinși dintre vânătorii noștri, Nicolae Cosăcescu, inginer, profesor, fost Secretar General al Ministerului Domeniilor și Director General al Poștelor.

Distins matematician, autorul și inovatorul manualelor de matematici pentru cursul primar, a fost colaboratorul mai multor reviste științifice și didactice, onorând și «Revista Vânătorilor» cu prețioasa-i colaborare. Tot lui Nicolae Cosăcescu se datorează și prima lege pentru protecția vânătorului din România, lege care a fost în vigoare, până la promulgarea legii actuale.

Pentru contemporani a fost îndrumător și iluminator pe terenul vânătoarei, iar pentru noi, va rămâne întotdeauna imbold de muncă și însuflețire.

~ ~ ~

CONCURS LA VIZIUNI ARTIFICIALE PENTRU
INTREAGA ȚARĂ

Clubul Foxterrieri Kennel din Arad va aranja un concurs la viziuni artificiale pentru vulpi și viezuri în zilele de 14—15 August 1917 în Târgu-Mureș.

La acest concurs se vor admite acei foxterrieri și basseți din țară sau străinătate, care la efectuarea nominației vor forma proprietatea concurentului.

Acela care la acest concurs vrea să-și numească câinele sau câinii săi va completa pentru fiecare câine separat o foaie de nominație, și aceea o va trimite Direcțiunii Clubului concursului din Târgu-Mureș.

Nominațiile se fac până la 7 August 1917 inclusiv.

Nominațiile sosite mai târziu vor plăti de două ori taxa de nominație. Taxa de nominație este 100 lei de clasă.

Numirea claselor de concurs

- a) Concursul pentru fox-terrierii tineri de 9—18 luni;
- b) Concursul pentru fox-terrierii maturi de 18—48 luni;
- c) Concursul pentru fox-terrierii mai bătrâni de 48 luni.

Concursul de șampionat la viziuni artificiale pe anul 1927

La acest concurs vor putea participa numai astfel de câini de pur sânge, cari au câștigat premiul I—II sau al III-lea la concursurile societăților recunoscute.

Derby la viziuni pe anul 1927

Fox-terrierii numiți în Derby pot fi numiți la concursuri cu această ocaziune în clasele și concursurile corespunzătoare etății lor.

Aducerea la concurs:

Se vor judeca numai fox-terrierii aduși de proprietar în persoană, sau de încredințatul său.

Nominațiile vor trebui să conțină următoarele date:

Colorarea și calitatea părului, genul câinelui.

Data nașterii sau etatea câinelui.

Părinții câinelui, prășitorul câinelui, numărul pedigeului și premiile câștigate la concursurile de până acum.

Dacă câinele cu ocaziunea prezentării nu ar corespunde datelor indicate, se va exclude dela concurs.

Taxele de nominație solvite îi compet Clubului.

Se vor exclude dela concurs și câinii cari nu vor corespunde calităților cerute în general.

In cazul acesta taxele de nominație se vor restitui.

Premierea

Pentru toate clasele se vor distribui, medalii prețioase, diplome precum și premii prețioase de onoare.

Premii de onoare speciale se distribuie în conformitate cu condițiile donațiunii. Judecătorul nu este obligat a distribui aceste premii, în cazul că nu s'ar afla câine demn pentru acesta.

Câștigătorul Derbyului român pe anul 1917

Medalie mare de aur și diplomă de onoare.

Câștigătorul șampionatului român, luptă de vizuină contra vulpilor și viezurilor pe anul 1927

Medalie mare de aur și diplomă de onoare.

Concursul tinerilor la vulpi și viezuri

Premiul	I	medalie de aur și diplomă
	» II	» de argint și diplomă
	» III	» de bronz și diplomă
	» IV	» diploma de recunoștință.

Concursul maturilor la vulpi și vizuină

Premiul	I	medalie de aur și diplomă
	» II	» de argint și diplomă
	» III	» de bronz și diplomă
	» IV	» diploma de recunoștință.

Concursul semărilor contra vulpilor și viezurilor

Premiul	I	medalie de aur și diplomă
	» II	» de argint și diplomă
	» III	» de bronz și diplomă
	» IV	» diplomă de recunoștință.

Informații mai detaliate se primesc dela Direcțiunea Concursului Clubului de Foxterrieri Kennel, Târgu-Mureș, Piața Regele Ferdinand No. 42, Restaurantul Transilvania.

ȘTEFAN BÉCSY
«Elite»
Fox-terrier Kennel

~ ~ ~

PUBLICAȚIUNILE REUNIUNII REGNICOLARE A PRĂȘITORILOR DE CĂINI DIN ROMÂNIA
(Sediul în Cluj)

Organizatorii «Concursului de Câini de aret» ce va avea loc în Timișoara la 2 Octomvrie a. c. aduc mulțumirile lor în numele «Reuniunii Regnicolare a Prășitorilor de Câini din România» d-lui Ötvös Balázs — Szödrákos (Ungaria) și Societății de vânători «Sitarul» din Ferdinand-Banat pentru premiile de onoare, ce au donat pe seama concursului de câini de aret din cheștiune.

Pentru câștigarea acestor premii de onoare (obiecte de valoare) se stabilesc — la dorința donatorilor — următoarele norme:

1. Premiul de onoare «Ötvös Balázs» se va decernă aceluia câine de aret înscris la concurs în categoria «câinilor tineri», care dovedește în cea mai pronunțată măsură calitatea de a ține urma. In cazul, că nici unul dintre câinii înscriși nu corespunde acestei condițiuni, premiul se va decernă *«celui mai bun verlorenapporteur»* al concursului.

2. Premiul de onoare «Sitarul» se va decernă câinelui de aret german tânăr sau în vârstă, care posedă cel mai bun nas (adică aceluia care are simțul mirosului cel mai bine desvoltat).

Caransebeș, la 1 Iunie 1927.

Ing. ALEX. ANDREI
Delegat cu organizarea concursului

Orice publicație trebuie să ne sosească cel puțin până la 15 ale lunii, pentru a putea apare în numărul lunii viitoare al Revistei. Publicațiile oficiale se plătesc cu anticipație, socotite câte 3 lei cuvântul.

Primăria Comunei Cărășeu
Jud. Satu-Mare
No. 368/1927

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința generală că la ziua de 28 Iulie 1927 la orele 4 p. m. se va ține licitație publică în localul Primăriei, pentru darea în arendă a teritoriului de vânat a comunei Cărășeu în extindere de jug. cat. 3200 pe timp de 10 ani cu începere dela 1 August 1927.

Arendarea acestui drept se face cu aplicațiunile art. 72—83 din legea contabilității publice, precum și cu prevederile legii pentru protecția vânatului.

Concurența se va începe dela suma de lei 3200 pentru fiecare an, iar doritorii pentru a fi admiși la licitație vor depune anticipat o garanție de 10%.

Condițiunile de licitație se pot vedea între orele de serviciu la Primăria comunei.

Intrucât la acest termen nu se vor prezenta licitanți, se fixează nou termen pe 8 August 1927, orele 4 p. m.

Cărășeu, la 16 Iunie 1927.

Primăria

Primăria Comunei Lipău
Jud. Satu-Mare
No. 369/927

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 28 Iulie 1927 la orele 4 p. m. se va ține licitație publică în localul Primăriei pentru darea în arendă a teritoriului de vânat a comunei Lipău în extindere de jug. cat. 1600 pe timp de 10 ani cu începere dela 1 August 1927.

Arendarea acestui drept se face cu aplicațiunile art. 72—83 din legea contabilității publice precum și cu prevederile legii pentru protecția vânatului.

Concurența se va începe dela suma de lei 1600 pentru fiecare an, iar doritorii pentru a fi admiși la licitație vor depune anticipat o garanție de 10%.

Condițiunile de licitație se pot vedea între orele de serviciu la Primăria comunei.

Intrucât la acest termen nu se vor prezenta licitanți, se fixează un termen pe 8 August 1927, orele 4 p. m.

Lipău, la 16 Iunie 1927.

Primăria

Comuna Perțeștii-de-Sus
Județul Suceava

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința generală, că dreptul de vânat de pe teritoriul comunei Perțeștii-de-Sus, în extindere de 925 ha, se va da în arendă prin licitație publică în ziua de 23 Maiu, anul 1927, ora 3 p. m., pe un timp de șase ani, cu începere dela 1 Ianuarie 1927.

Prețul de strigare anual lei 500.

Garanția se va depune lei 10%.

Condițiunile mai detaliate se pot vedea la Primărie.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice.

Perțeștii-de-Sus, la 18/4, 1927.

Secretar, *A. Zurdău*.

Primar, *N. Lupăescu*.

Primăria comunei Țicău
Județul Sălaj
No. 95/1927

PUBLICAȚIUNE

Se publică, că dreptul de vânat al comunei Țicău, se va arenda pe 6 ani, dela 1 Februarie 1927 până la 31 Ianuarie 1933, prin licitație publică verbală, care se va ține la 27 August 1927, ora 15, în localul Primăriei, cu preț de strigare 300 lei.

In caz de lipsă a doua licitație se va ține la 3 Septembrie 1927, ora 15.

Condițiunile de licitație se pot vedea la Primărie. Spesele vor fi suportate de arendaș.

Țicău, 15 Iunie 1927.

Primăria

Jud. Sătmar
Primăria comunei Beltiug
No. 562/927

PUBLICAȚIUNE

Primăria comunei Beltiug aduce la cunoștința generală că în ziua de 16 August 1927, la orele 10 a. m. se va exarenda prin licitație publică pe 6 (șase) ani consecutivi terenul de vânătoare din raza comunei Beltiug cu începere dela 16 August 1927 până la 15 August 1933.

Intinderea teritoriului de vânat este 6811 jughere cadastrale.

Prețul de strigare pentru acest teren va fi lei 3405 bani 50 vadiul 10% a prețului de strigare.

Licitația se va ține în condițiunile art. 72-83 din legea contabilității publice și pe lângă observarea a dispozițiunilor prevăzute de legea pentru protecția și reglementarea vânătoarei.

Condițiunile de licitație se pot vedea la Primărie între orele oficiale.

Beltiug la 30 Iunie 1927.

Notar, *Martin Juhasz*

Primar, *S. Velti*

No. 2324/1927.

PUBLICAȚIUNE

Dreptul de vânat pe teritoriul de pădure «Dosul-Stănișoarei» în întindere de 5121 ha. proprietatea Fondurilor școlastic central și de stipendii din districtul Năsăudului și situat în hotarul comunei Cârlibaba-Nouă se va da în arendă pe timp de zece (10 ani) — socotiți dela 1 Iulie 1927 până la 30 Iunie 1937 — prin licitare publică — cu oferte închise. Licitația se va ține la Direcțiunea Regională silvică din Bistrița în ziua de 30 Iulie 1927 la orele 11 a. m.

Prețul de strigare al arendei anuale este 45.000 (patruzeci și cinci mii) lei. Cuația provizorie este egală cu prețul de strigare al arendei anuale în numerar s'au în efecte publice.

Condițiunile de licitație sunt cele cuprinse în art. 78—83 din legea asupra Contabilității publice cum și condițiunile contractuale cari se pot vedea la Direcțiunea Regională silvică Bistrița și la Conducătorul silvic din Cârlibab-Nouă.

Licitația scrisă cu publicațiunea No. 1864/1927 pe ziua de 30 Iunie 1927, nu se va ține.

Bistrița, la 14 Iunie 1927.

Direcțiunea Regională silvică Bistrița, jud Năsăud

Com. Netotu
Jud. Făgăraș
Nr. 228/927

PUBLICAȚIUNE

Comuna Netotu exarendează dreptul de vânat pe o întindere de 1377 ha. 459 m² teritoriu de câmp și pădure în ziua de 8 August 1927, ora 11 a. m. în biuroul Primăriei comunale.

Prețul strigării 500 lei vadiu, 10%.

Condițiunile sunt cele statorite în legea contabilității publice

Jud. Făgăraș, Netotu, la 27 Iunie 1927.

Secretar, *George Violi*

Primăria Comunei Perțeștii-de-Sus
Județul Suceava

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștință, că în ziua de 10 August la orele 3 d. a. a. c. va avea loc licitația publică pentru darea în arendă al dreptului de vânat de pe teritoriul comunei Perțeștii-de-Sus.

Licitația se va ține în localul Primăriei prin strigare orală, pe timp de 6 ani, cu începere dela 1 Ianuarie 1927. Licitația se va ține în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice, prețul dela care începe licitația este de 500 lei anual.

Primar (ss), *N. Jupăescu*

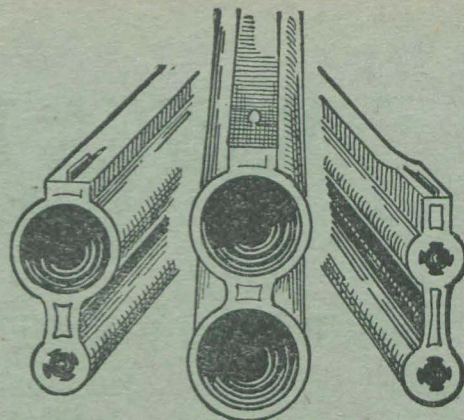

Gebrüder Merkel
Genève

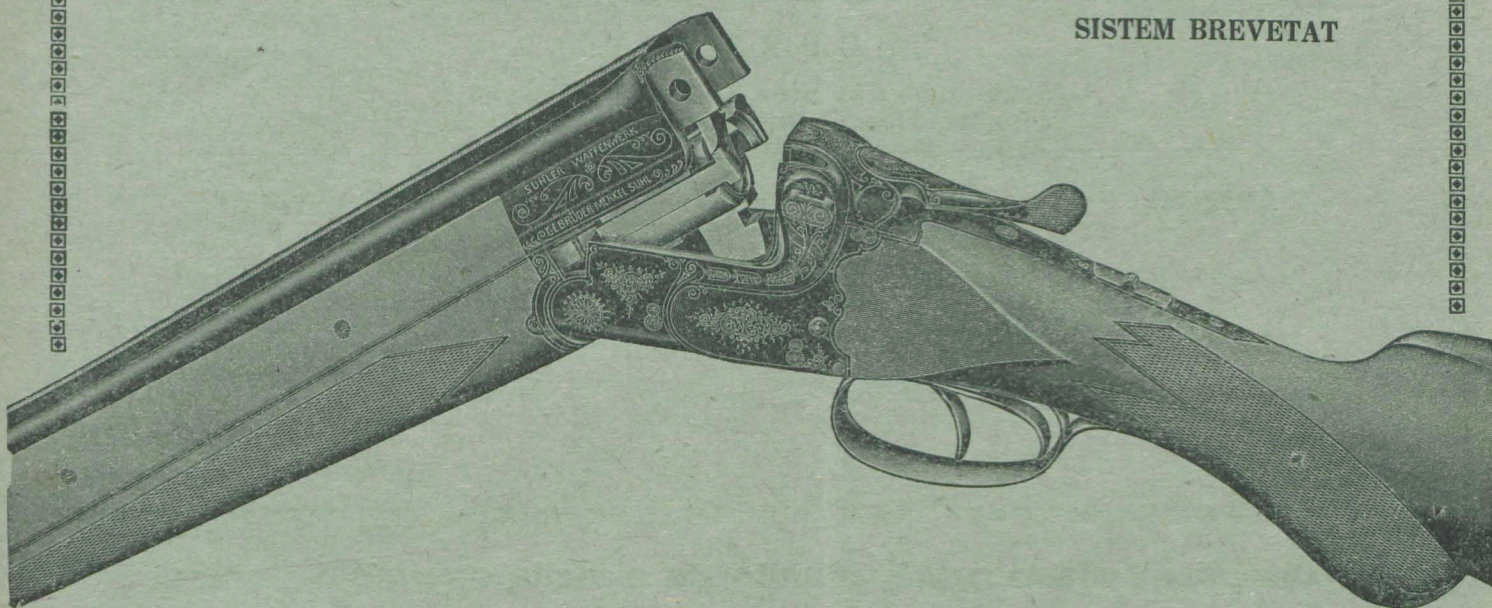
FONDATA IN 1898

MARCA FABRICII

SISTEM BREVETAT

Arma viitorului pentru vânătoare și tip sportiv

Marile succese practice obținute cu armele noastre cu țevi suprapuse, dovedesc marile avantaje ale acestor arme sistem Bock:

- 1) Câmp de ochire complet liber, fără reflexe laterale;
- 2) Percutare infailibilă a capselor (sistem brevetat);
- 3) Inchizător de o putere de rezistență unică;
- 4) Tir de mare precizie, mai ales pentru distanțe mari, din cauza stabilității și a zăvoririi perfect simetrice a țevelor;
- 5) Tragere rapidă și precisă, datorită balansării și maniabilității impecabile a acestui model.

Fabricația acestor arme cu țevi suprapuse este specialitatea noastră. Indelungata noastră experiență și instalațiunile moderne cu totul perfecționate ale casei noastre, ne garantează exclusivitatea fabricației acestui sistem, pe care-l construim în următoarele modele:

Arme de alice cu două țevi, sistem Bock (2 țevi de alice suprapuse).

Arme expres cu două țevi, „ „ (2 țevi de glonț suprapuse).

Arme mixte cu două țevi, „ „ (1 țevă de alice și una de glonț, suprapuse).

Aceste modele le putem construi și cu două sau mai multe rânduri de țevi. De pildă o armă de alice sistem Bock, cu un rând de țevi expres și alt rând de țevi mixte.

Cele mai fine arme de vânătoare cari se construiesc astăzi, sunt arme sistem Bock. Cu o astfel de armă, atât vânătorul cât și trăgătorul de porumbei, este echipat pentru orice gen de tir și pentru toată vieața. Totodată mai recomandăm cunoscutele noastre arme DRILLING, reputeate prin soliditatea lor, precum și ELEGANTELE NOASTRE ARME DE ALICE, cari pot rivaliza cu cele mai fine arme engleze.

FABRICA DE ARME
WAFFENFABRIK GEBRÜDER MERKEL, SUHL
(GERMANIA)

REPREZENTATĂ IN ROMÂNIA PRIN „UNIUNE“

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

BANCA FRANCO-ROMÂNĂ

CAPITAL SOCIAL LEI 100.000.000

CAPITAL DE PLIN VĂRSAT LEI 50.000.000

FOND DE REZERVĂ „ 12.200.000

BUCUREȘTI * STRADA BURSEI No. 5

TELEFON: 10/17 și 46/8. TELEFON INTERBANCAR 67

ADRESA TELEGRAFICĂ: „FRANCOBANK“

SUCURSALE:

Alexandria, Câmpina, Caracal, Cernăuți,
Constanța, Găești, Giurgiu, Roșiori de Vede,
Slobozia, Slatina, Timișoara, Turnu-Măgurele

AGENȚII Costești, Corabia, Drăgănești, Făurei, Vidra, Zimnicea

Tot felul de operațiuni de
bancă și autorizată să facă
OPERAȚIUNI DE DEVIZE

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

DRESOR

*Având teren corespunzător, pădure,
șes și baltă, primesc pentru dresaj
prepelicari de orice rasă. Dresez
corect și cu orice condițiuni speciale.*

DUMITRU CRIȘAN

Brigadier de vânătoare

Com. Tohat, Of. Ulmeni, Județul Sălaj

GHEORGHE CIMPOERU

EPUREȘTI (Vlașca)

Face orice fel de instalațiuni vânătoarești, cum sunt cutii pentru cloșitul ouălor de fazan în fazanerii artificiale, capcane pentru distrugerea răpitoarelor, case de vânătoare transportabile, etc.

DE VÂNZARE

1 câine pointer, etatea 2 ani, bine dresat, nas bun, bun apporteur, Lei 10.000. — 1 cățea bracă, etatea 2 ani, aportând perfect atât la apă ca și la uscat, bine dresată, Lei 8.000. — A se adresă la Uniune.

OCAZIE

Pușcă calibru 12, pentru tir de porumbei și tir lung

HOLLAND & HOLLAND

absolut nouă, cu platine demontabile și camere de 70 mm., SOSITĂ ACUM DIN LONDRA, de vânzare **80.000 LEI**

A se adresă la Uniunea Generală a vânătorilor din România.

„D A N U B I U L“

ȘANTIERELE ȚĂRII ROMÂNEȘTI PENTRU CONSTRUCȚIUNI
NAVALE ȘI METALURGIE * SOCIETATE ANONIMA * BRAILA

CONSTRUCȚIUNI, REPARAȚIUNI ȘI MODIFICĂRI DE VASE
NAVALE DE ORICE CATEGORIE

CONSTRUCȚIUNI ȘI REPARAȚIUNI DE MAȘINI MARINE
INDUSTRIALE, AGRICOLE, VAGOANE ȘI LOCOMOTIVE,
REPARAȚIUNI DE AUTOMOBILE ȘI MOTOARE, LUCRĂRI
DE ORICE GEN LA MAȘINA DE FREZAT UNIVERSALĂ
TURNĂTORIE DE FONTĂ, BRONZ ȘI ALTE METALE, CON-
FEȚIONAREA SPECIALĂ A CORPURILOR ȘI CAPETELOR
„DIESEL“

DOC PLUTITOR, ȘALUPĂ CU POMPE DE SALVARE

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

BANCA GENERALĂ A ȚĂRII ROMÂNEȘTI

CAPITAL LEI 60.000.000 ȘI REZERVE LEI 50.000.000

SEDIUL CENTRAL IN BUCUREȘTI STR. LIPSCANI No. 10

Sucursale: Brăila, Brașov, Cluj, Constanța, Craiova, Galați
Giurgiu, Ploești, T.-Măgurele, Oradea-Mare, Sf. Gheorghe

Bănci Afiliate: „TEMIȘOARA“ Institut de Credit și
Economii, Timișoara. „BANCA BASARABIEI“ Chișinău

FACE TOATE OPERAȚIUNILE DE BANCĂ

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: I. C. RÂMNICIANU-MANOLESCU

Vice-Președinți: Principele B. ȘTIRBEY și I. M. MITILINEU

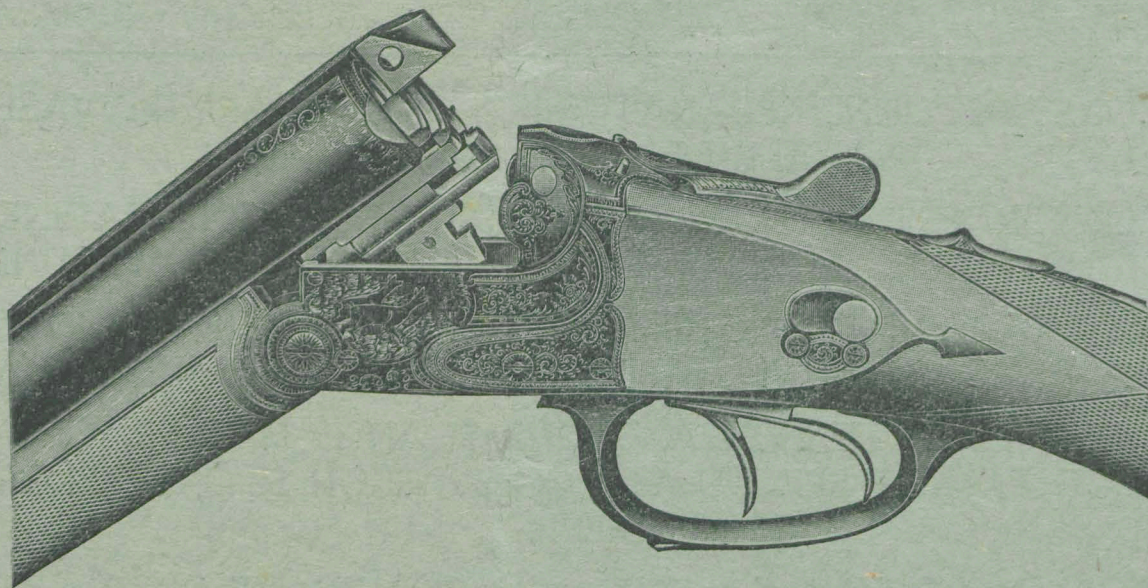
Membrii:

VICTOR ANTONESCU, Principele JEAN CALLIMACHI, Dr. I. COSTINESCU, HENRI
CATARGI, C. G. DISSESCU, V. GOLDIȘ, Baronul AL. HURMUZACHI, P. P. NEGULESCU,
Inginer C. OSICEANU
Director General: M. A. GEORGESCU

C. A. FUNK & Co. SUHL (Germania)

FABRICĂ DE ARME

FIRMĂ REPUTATĂ PENTRU ARMELE SALE DE PRIMUL RANG ȘI DE MARE PRECIZIE

Construește orice armă de vânătoare și de sport, dela cea mai simplă până la cea mai elegantă. Execuție conștiincioasă și promptă. Tir de mare precizie și cu maximum de randament, dovedit cu certificatul oficial al standurilor de încercare, care întovărășesc fiecare armă.

SPECIALITĂȚI:

SISTEM ANSON & DEELEY: Arme de alice cu două țevi, sau cu una de alice și alta de glonț și expressuri, în toate calibrele, cu sau fără efortor.

SISTEM ANSON & DEELEY: Dirlinguri, drillinguri-expressuri, etc. pentru cele mai puternice încărcături, în toate calibrele, cu sau fără armare separată a țevei de glonț și ejector.

SISTEM ANSON & DEELEY: Arme sistem Bock (cu țevile suprapuse), în toate calibrele, cu zăvor Greener simplu sau dublu (Kersten).

SISTEM ANSON & DEELEY: Arme pentru tirul de porumbei sistem Bock (țevi suprapuse), atât pentru vânătoare, cât și pentru tir la talere-având maximum de randament posibil, cu zăvor Greener simplu sau dublu (Kersten), cu sau fără ejector,

TOATE TIPURILE DE ARME SE POT EXECUTA ȘI CU COCOAȘE

Arme de glonț de mare precizie sistem Block

pentru toate calibrele și cele mai puternice încărcături, având avantajul de a fi extrem de ușoare și foarte elegante, admirabile pentru orice gen de vânat. Soliditate extremă, dela cea mai simplă armă la cea mai rafinată execuție.

LA COMENZI SE POATE ȚINE SEAMA DE ORICE DORINȚĂ SPECIALĂ

Modele ale acestei case, precum și cataloage și prospecte în patru limbi, se găsesc la «UNIUNE»

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunei

REVISTA VÂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENERALE A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

Redactată de cei mai de seamă tehniciani și specialiști în materie de vânatoare din țară, publică: articole cu subiecte pur vânătorești de interes general, privind protecția și înmulțirea vânatului, educația vânătorească, tehnica armelor, chestiunile juridice privitoare la legea vânatului, dispozițiunile luate de organele administrative ale vânătoarei, lista contraveniențelor la legea de vânatoare, dări de seamă a societăților de vânatoare afiliate, precum și orice gen de literatură cu subiecte de vânatoare.

ABONAMENTUL ANUAL: 300 LEI
PENTRU SOCIETĂȚILE AFILIATE 400 LEI

ANUNȚURI COMERCIALE

1 PAGINĂ 5.000 LEI ANUAL

$\frac{1}{2}$ " 3.000 " "

$\frac{1}{4}$ " 1.750 " "

$\frac{1}{8}$ " 1.000 " "

ABONAMENTUL LA
„REVISTA VÂNĂTORILOR“
ESTE OBLIGATORIU PENTRU TOȚI
MEMBRII UNIUNEI (Art. 6 din Statute)

„Revista VÂNĂTORILOR“
este unicul mijloc de comunicare
al tuturor vânătorilor din toată
țara, care au să-și spună ceva.
Deaceea, dacă aveți ceva de
cumpărat, de vândut, de schim-
bat, sau de pus vreo întrebare
tehnică vânătorească, adresați-vă
„Revistei VÂNĂTORILOR“.
Numai aci puteți fi siguri că veți
găsi pe aceia cărora vă adresați.

LA ORICE CORESPONDENȚĂ ATA-
ȘAȚI MĂRCILE PENTRU RĂSPUNS.

Administrația revistei expediind regulat fiecare număr tuturor abonaților, orice vină de neprimire cade exclusiv în seama poștei, căreia trebuie adresate în scris toate reclamațiile.

UNIREA FACE PUTEREA
STRÂNGEȚI-VĂ IMPREJURUL „UNIUNEI“

PREȚUL UNUI EXEMPLAR 30 LEI
PREȚUL UNUI NUMĂR VECHI 40 LEI